

**ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ГРАДСКА ЧИСТОЋА“
БЕОГРАД**

**НАПОМЕНЕ УЗ КОРИГОВАН РЕДОВАН ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
НА ДАН 31.12.2024. ГОДИНЕ**

Београд, јун 2025. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Јавно комунално предузеће „Градска чистоћа“ Београд је предузеће чија је делатност изношење и депоновање смећа и фекалних материја, сакупљање, рециклажа, прерада и балирање секундарних сировина и чишћење и прање јавних површина.

Предузеће је основано 01.08.1884.године под називом „Служба за изношење ђубрета и чишћење септичких јама“. Под садашњим називом је регистровано код Привредног суда Трговинског суда у Београду 1989. године, а средином 2005. године код Агенције за привредне регистре дана 16.06.2005. године - под заводним бројем 36197/2005.године; седиште предузећа је у Улици Мије Ковачевића број 4, на територији општине Звездара.

Седиште друштва је у Београду, улица Мије Ковачевића 4.

Директор Друштва је запослен у Друштву.

Матични број: 07045000, ПИБ: 100003603

Орган друштва је Надзорни одбор.

Законски заступник Друштва је в.д. директора Марко Попадић.

На крају 2023. године, друштво је имало 3.062 запослених радника. **На крају 2024. године, Друштво је имало 3.051 запослених радника.** У складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021), Друштво је разврстано у велико правно лице за 2024. годину, а на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2023. годину.

Друштво је дана 28. марта 2025. године предало финансијске извештаје за 2024. годину Агенцији за привредне регистре. Накнадно, Друштво је извршило измене у претходно достављеним финансијским извештајима по основу корекција пореског биланса, одложених пореза, обавеза према оснивачу за учешће у добитку, корекција опреме (радно специјализована возила) на основу процене, корекција вредности залиха по основу процене, корекција исправке вредности потраживања на основу примене МСФИ 9 Финансијски инструменти као и додатна обелодањивања у складу са захтевима одређених Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања (МРС/МСФИ).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/2019 и 44/2021 - у даљем тексту “Закон”) и осталом примењивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима Друштво је, као велико правно лице, у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања, који у смислу Закона, чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународни рачуноводствени стандарди (“МРС”) и Међународни стандарди финансијског извештавања (“МСФИ”) издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, и са њима повезана тумачења издата од стране Комитета за тумачење МСФИ, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министра финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године (“Службени гласник РС”, 123/2020 и 125/2020 - испр.), утврђен је званичан превод МСФИ који се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године. Превод МСФИ, који је утврдило и објавило Министарство финансија, чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови МРС, основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“ИАСБ”), као и тумачења издата од Комитета за тумачење МСФИ (“ИФРИЦ”) у облику у којем су издати,

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења (у даљем тексту: “превод МСФИ”). Превод МСФИ обухвата МРС/МСФИ, који се примењују за извештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године и њих је Друштво применило приликом састављања финансијских извештаја за 2021. годину.

Нови и измењени МРС и МСФИ и са њима повезана тумачења издата од стране ИАСБ-а, односно ИФРИЦ-а након тог датума, на снази за извештајне периоде који почину на дан или након 1. јануара 2020, 2021, 2022, 2023, и 2024. године (Напомена 2.2(а)) нису званично преведени и објављени у Републици Србији, те сходно томе нису ни примењени од стране Друштва приликом састављања приложених финансијских извештаја.

Износи у приложеним финансијским извештајима Друштва исказани су у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије назначено. Динар представља функционалну и извештајну валуту Друштва. Износи исказани у РСД заокружени су на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (“Службени гласник РС”, бр. 89/2020).

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

Рачуноводствене политике и процене коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању годишњих финансијских извештаја Друштва за 2023. годину.

2.1. Основа за вредновање

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка /осим за/ вредновање инвестиционих некретнина, које се исказују по тржишној (фер) вредности која се заснива на годишњим проценама које врше екстерни независни проценитељи /некретнине, постројења и опрема које се исказују по ревалоризованој вредности /хартине од вредности које се исказују по фер вредности/ кроз биланс успеха или остали резултат).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ

(а) Стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда на снази од 1. јануара 2024. године који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Србији

До датума састављања приложених финансијских извештаја, следећи измењени МСФИ рачуноводствени стандарди издати од стране ИАСБ-а, ступили су на снагу 1. јануара 2024. године, и као такви су применљиви на финансијске извештаје за 2024. годину. Међутим, како још увек нису званично преведени и објављени од стране Министарства финансија, нису примењени од стране Друштва:

- Измене МСФИ 16 „Лизинг“ -Обавезе по основу лизинга у продаји и повраћају лизинга. Измене и допуне имају за циљ да побољшају захтеве које продавац-закупац користи у одмеравању обавезе за лизинг која произлази из трансакција продаје и повратног закупа

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ (Наставак)

- у МСФИ 16, док се не мења рачуноводствени третман закупа који није у вези са трансакцијама продаје и повратног лизинга.
- Измене МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - класификација обавеза на краткорочне и дугорочне. Циљ измена је да разјасни принципе у МРС 1 за класификацију обавеза каокао и краткорочних или дугорочних у билансу стања, а не на износ или време признавања имовине, обавеза, прихода или расхода или обелодањивање информација о овим ставкама.
- Измене МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - дугорочне обавезе са ковенантима. Изменама се појашњава како услови које ентитет мора да испуни у року од дванаест месеци након датума извештајног периода утичу на класификацију обавеза. Додатна обелодањивања су такође потребна за дугорочне обавезе које произлазе из кредитних аранжмана који су предмет усаглашености са ковенантима у року од дванаест месеци након датума извештајног периода.
- Измене МРС 7 „Извештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ - Финансијски аранжмани добављача. Изменама се додају захтеви за обелодањивањем ккао и „реперне тачке“ у оквиру постојећих захтева за обелодањивањем који од ентитета траже да обезбеде квалитативне и квантитативне информације о финансијским аранжманима добављача. Изменама МСФИ 7 додају се финансијски аранжмани добављача као пример захтева за обелодањивање информација о изложеношћу ентитета ризику ликвидности.

Сходно претходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МРС и МСФИ могу имати на финансијске извештаје Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МСФИ.

(б) Нови стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда који нису ступили на снагу и који нису раније усвојени од стране Друштва

ИАСБ је објавио одређени број нових и измењених МСФИ рачуноводствених стандарда који се примењују на будуће извештајне периоде. Они нису раније усвојени од стране Друштва, а Друштво намерава да их примени када ступе на снагу.

- Измене МРС 21 “Ефекти промена девизних курсева” - Недостатак разменљивости (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2025. године). Изменама се прецизира како се врши процена да ли је валута разменљива и како се утврђује тренутни девизни курс уколико није.
- Измене МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ - измене у вези са класификацијом и вредновањем финансијских инструмената (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026.године). Измене се баве стварима које су идентификоване током преиспитивања пост-имплементације захтева, у вези са класификацијом и вредновањем у складу са МСФИ 9 „Финансијски инструменти”.
- Измене МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ - Уговори који се односе на електричну енергију која зависи од природе (претходно Уговори о куповини енергије) (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026.године).
- Годишња унапређења МСФИ рачуноводствених стандарда- Том 11 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године). Она обухватају измене

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ (Наставак)

- следећих 5 стандарда, као резултат ИАСБ-овог годишњег пројекта унапређења: МСФИ 1, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 10 и МРС 7
- МСФИ 18 „Презентација и обелодањивања у финансијским извештајима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године). МСФИ 18, који замењује МРС 1, укључује захтеве за све ентитете који примењују МСФИ за презентацију и обелодањивање информација у финансијским извештајима опште намене.
- МСФИ 19 „Зависна правна лица без јавне одговорности: Обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године). МСФИ прецизира захтеве за (смањено) обелодањивање које квалификовано зависно правно лице може да примени уместо захтева за обелодањивањем из других МСФИ рачуноводствених стандарда.

2.3. Упоредни подаци,

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у појединачним финансијским извештајима за 2023. годину, састављеним у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, који су били предмет ревизије.

2.4. Сталност пословања

Приложени финансијски извештаји Друштва су састављени у складу са начелом сталности пословања, које подразумева да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест месеци од датума финансијских извештаја.

Руководство Друштва је размотрило све информације које су биле расположиве и анализирано питања која могу бити релевантна за способност Друштва да послује у складу са начелом сталности, укључујући значајне околности и догађаје, планове руководства, као и утицај глобалне макроекономске нестабилности на пословање Друштва (Напомена бр. 42).

2.5. Коришћење процењивања

Састављање финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу одступати од ових процена.

Процене, као и претпоставке на основу којих су извршене процене, предмет су редовних провера. Уколико се путем провера утврди да је дошло до промене у процењеној вредности, утврђени ефекти се признају у финансијским извештајима у периоду када је до промене дошло.

Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у Напоменама.

2.6. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и извештајна валута

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва се одмеравају и приказују у РСД („РСД“), који представља валуту примарног економског окружења у којем Друштво послује (функционална валута). Све финансијске информације приказане у РСД су заокружене на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

- 2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)**
2.6. Прерачунавање страних валута (Наставак)

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страниој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, нематеријално улагање исказује се по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осима када:

постоји уговорена обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог преосталог века трајања, или

за то средство постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и да ће то тржиште трајати и на крају века тог средства нематеријална улагања отписују се питем пропорционалне стопе амортизације у року од 5 година, осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из тог уговора. Амортизација goodwill-а се не врши. Интерно генерисани goodwill не признаје се као нематеријално улагање.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурну вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме исказују се по ревалоризованом износу која изражава њихову поштену вредност на дан израде ревалоризације, умањује се за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу губитака због обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете Биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који проистичу из расхоровања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је улагање расхоровано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Некретнине, постројења и опрема (Наставак)

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова ревалоризована вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања. Просечне амортизационе стопе су како следи:

- Грађевински објекти	2,47 %
- Машине и опрема	9,20 %
- Моторна возила	11,38 %
- Намештај и опрема	4,67%

3.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се почетно признају по набавној вредности, односно цени коштања. Трошкови трансакције се укључују у почетно признату вредност.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се исказују по ревалоризованој вредности умањеној за кумулирану исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке за умањење вредности. Амортизација инвестиционих некретнина се не обрачунава.

Ако постоје било какве индикације, да је дошло до умањења вредности инвестиционе некретнине, Друштво процењује надокнадиву вредност као већу од употребне вредности и фер вредности умање не за процењене трошкове продаје. Књиговодствена вредност инвестиционе некретнине се отписује до њене надокнадиве вредности кроз за текући биланс успеха.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да издаци могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану.

3.4. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Друштва, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Друштво поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву.

Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

3.5. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Друштво класификује стална средства као средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условима који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити врло вероватна. Стална средства намењена продаји се приказују у износу нижем од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

Друштво не амортизује стална средства док су она класификована као стална средства намењена продаји.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.6. Умањење вредности не финансијских средстава

За средства која имају недефинисан корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности, врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности, врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствен авредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину).

Нефинансијска средства (осим „goodwill-a“) код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

3.7. Финансијски инструменти

3.7.1. Финансијска средства

Руководство врши класификацију својих финансијских средстава у моменту иницијалног признавања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена, односно пословног модела управљања у оквиру кога се држе, као и карактеристика уговорених новчаних токова.

У складу са МСФИ 9 “Финансијски инструменти”, који је Друштво усвојило 1. јануара 2020. године, финансијска средства се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности;
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат (капитал - ФВТОЦИ); и
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ФВТПЛ).

Финансијска средства се вреднују по амортизованој вредности уколико се држе у оквиру пословног модела чија је сврха искључиво наплата уговорених новчаних токова и уколико на основу уговорних услова финансијске имовине на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неизмирени износ главнице, осим ако су при иницијалном признавању неопозиво опредељена као средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ако се тиме отклања или знатно умањује недоследност при мерењу или признавању).

Нови МСФИ 9, који замењује досадашњи МРС 39 (у Републици Србији обавезна примена приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембар 2020. године), уводи нове захтеве у вези са класификацијом и вредновањем финансијских инструмената, као одговор на финансијску кризу. МСФИ 9 уводи нови модел за признавање губитака по основу умањења вредности средстава - „Модел очекиваних кредитних губитака“ у односу на „Модел насталих кредитних губитака“ према МРС 39. Модел очекиваних кредитних губитака захтева да субјект рачуноводствено обухвати очекиване кредитне губитке и промене у наведеним очекиваним кредитним губицима на сваки датум извештавања на начин да одрази промене у кредитном ризику од почетка признавања. Другим речима, више није неопходно да се кредитни догађај деси пре признавања кредитних губитака.

За потребе израде финансијских извештаја за 2024. годину, Предузеће је у складу са Законом о јавним набавкама ангажовало ревизорску кућу Parker Russell d.o.o. Beograd за реализацију услуге обрачуна ефеката примене МСФИ 9 са стањем на дан 31.12.2024. године. За обрачун ефеката примене МСФИ 9 код потраживања од правних лица коришћени су подаци за 2022., 2023. и 2024. годину, а за потраживања од становништва (СОН Инфостан) извршен је посебан обрачун.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.7. Финансијски инструменти (наставак)

3.7.1. Финансијска средства (Наставак)

Ограничавајући фактор ових обрачуна јесте масовност података у временском периоду од 2022. године до 2024. године у сврху утврђивања кредитног ризика. За обрачун ефеката примене МСФИ 9 код потраживања од СОН ЈКП „Инфостан технологије“ коришћени су већ доступни подаци из месечних извештаја СОН ЈКП „Инфостан технологије“ на нивоу праћења појединачних месечних задужења (фактура) и њихове месечне наплате у две узастопне године, као и доступна рочна структура са стањем на дан 31.12.2024.године. Пре обрачуна ефеката примене МСФИ 9 за 2024.годину, извршен је стандардни обрачун исправке вредности потраживања у складу са Рачуноводственим политикама Предузећа (потраживања старија од 90 дана), а затим је тако формирана исправка контролисана применом ефеката МСФИ 9 и сведена на ниво исправке који је резултат примене МСФИ 9.

Обзиром на комплексност и масовност база које су коришћене у анализама, у циљу добијања што „чистијих“ података ревизор је вршио логичку селекцију конта која су анализирана заједно.

На бази извршеног прегледа позиција потраживања од купаца идентификоване су две значајне групе потраживања од правних лица за које су извршене анализе, а које би могле дати резултате материјално значајних ефеката: Потраживања од купаца правна лица и Потраживања од купаца - спорна потраживања (утужена, стечај, судска и вансудска поравнања).

На бази извршених анализа наведених потраживања утврђени су кредитни губици који су прокњижени 31.12.2024.године на следећи начин:

- Потраживања од домаћинства (сон Инфостан технологије) ефекти на биланс успеха износе 125.317.281 динара - став за књижење 585/209
- Потраживања од купаца правна лица ефекти на биланс успеха износе 120.031.570 динара - став за књижење 209/685
- Потраживања од купаца спорна потраживања (утужена, стечај и вансудска поравнања) ефекти на биланс успеха износе 8.946.261 динара - став за књижење 585/209
- Потраживања од купаца субвенције Инфостан ефекти на биланс успеха износе 10.589.654 динара - став за књижење 209/685

Кумулативни нето резултати обрачуна ефеката примене МСФИ 9 на дан 31.12.2024.године износе 3.642 хиљада РСД

Финансијска средства се вреднују по фер вредности кроз остали резултат уколико се држе у оквиру пословног модела чија је сврха наплата уговорених новчаних токова и продаја финансијских средстава и уколико на основу уговорних услова финансијске имовине на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неизмирени износ главнице, осим ако су при иницијалном признавању неопозиво опредељена као средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ако се тиме отклања или знатно умањује недоследност при мерењу или признавању).

Финансијска средства се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, само ако се не мере по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали резултат.

Пословни модел се дефинише у складу са проценом руководства Друштва о намени за коју се финансијска средства држе и циљевима управљања финансијским средствима на основу свих доступних релевантних чињеница за процену пословног модела. Пословни модел Друштва се може дефинисати као средства којима се управља у циљу наплате новчаних токова, а чине га финансијски пласмани и потраживања (од купаца и остала).

Финансијска средства и обавезе Друштва обухватају потраживања од купаца, остала краткорочна потраживања, готовинске еквиваленте и готовину, обавезе према добављачима,

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.7. Финансијски инструменти (Наставак)

3.7.1. Финансијска средства (Наставак)

као и друге обавезе из пословања који се вреднују по амортизованој вредности и задовољавају нове критеријуме предвиђене МСФИ 9 (тест пословног модела и карактеристике уговорених новчаних токова) за вредновање по амортизованој вредности.

Друштво нема финансијских средстава и обавеза који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, нити финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

Финансијска средства се укључују у обртну имовину, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума извештавања, када се класификују као дугорочна средства.

Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства и када је Друштво извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над средством или није ни пренело, ни задржало све ризике и користи у вези са средством, али је пренело контролу над њим.

Финансијско средство престаје да се признаје отписом потраживања. Такође, до престанка признавања финансијског средства долази уколико су се десиле накнадне измене уговорених услова финансијског средства, а које доводе до значајних.

Након иницијалног признавања, финансијска средства се вреднују као што следи:

(а) Потраживања по основу продаје и остала потраживања из пословања

Продају својих производа и услуга Друштво врши на основу уобичајених услова продаје и таква потраживања нису каматоносна. Потраживања од купаца и остала потраживања се вреднују по амортизованој вредности.

У складу са МСФИ 9 “Финансијски инструменти”, обезвређење, односно исправка вредности се обрачунава и признаје за све финансијске инструменте који се вреднују по амортизованој вредности, као и за финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали резултат. Друштво примењује модел “очекиваног кредитног губитка” када обрачунава исправку вредности потраживања од купаца и осталих потраживања.

Друштво примењује “поједностављени приступ” у признавању животних (“лифетиме”) губитака за целокупни период трајања финансијског средства за потраживања од купаца (дугорочна и краткорочна) и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, коришћењем тзв. матрице исправке вредности где су потраживања груписана на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака по основу ненаплаћених потраживања. Стопе очекиваних кредитних губитака засноване су на историјским губицима по основу обезвређења потраживања које је Друштво имало. Историјске стопе губитака се коригују за текуће и будуће информације о макроекономским факторима који утичу на купце Друштва.

Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности за очекиване кредитне губитке, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

Приходи од укидања исправке вредности по основу накнадно наплаћених износа и процењене наплативости потраживања признају се у билансу успеха у оквиру прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

Процена извесности наплате потраживања вршила се по групама дужника:

- за правна лица

- за физичка лица (на бази података СОН - Инфостан технологије)

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.7. Финансијски инструменти (Наставак)

3.7.1. Финансијска средства (Наставак)

Сва ненаплата потраживања су анализирана везано за старост и степен наплативости. Исправка се извршила за сва потраживања по основу старосне анализе а поред тога је вршена и појединачна исправка потраживања по сазнању за постојање чињеница о статусу или пословању купца које се негативно одражавају на његову финансијску способност.

За потраживања од физичких лица и предузетника којима је протекао рок за наплату најмање 90 дана извршила се исправка вредности потраживања на бази података добијених од „Инфостан технологије“.

Краткорочна потраживања за купце који нису у стечају, ликвидацији и реструктурирању, брисани из регистра АПР-а, врши се исправка вредности потраживања која су старија од 365 дана од рока доспећа (датума валуте), и књижи се на исправку вредности потраживања.

Краткорочна потраживања од купаца који су у стечају, ликвидацији, реструктурирању, брисани из регистра АПР-а, којима се више не фактурише (пасивни купци), који имају салдо по утужењима и који знатно касне у измиривању својих обавеза (процена), врши се исправка вредности за сва потраживања старија од 60 дана од рока доспећа (датума валуте).

(б) *Готовински еквиваленти и готовина*

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака и високоликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће, а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине уз безначајан ризик од промене вредности.

(ц) *Остала финансијска средства*

Остала финансијска средства обухватају дугорочне финансијске пласмане, друга потраживања, потраживања из специфичних послова и краткорочни финансијски пласмани.

3.7.2. Финансијске обавезе

МСФИ 9 “Финансијски инструменти” највећим делом задржава постојеће захтеве МРС 39 у погледу класификације финансијских обавеза, па се финансијске обавезе класификују као финансијске обавезе мерене по амортизованој вредности и финансијске обавезе мерене по фер вредности кроз биланс успеха.

Руководство врши класификацију својих финансијских обавеза у моменту иницијалног признавања.

Финансијске обавезе Друштва на дан извештавања чине обавезе према добављачима и остале обавезе (обавезе из пословања).

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности. Након иницијалног признавања, финансијске обавезе Друштва се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Поред тога, у складу са МСФИ 9, Друштво престаје да признаје финансијску обавезу када су уговорени услови модификовани, а новчани токови модификоване обавезе значајно измењени. У том случају, нова финансијска обавеза се базира на измењеним условима и признаје се по фер вредности. Разлика између књиговодствене вредности првобитне

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.7. Финансијски инструменти (Наставак)

3.7.2. Финансијске обавезе (Наставак)

финансијске обавезе и фер вредности нове финансијске обавезе са измењеним условима се признаје кроз биланс успеха.

(а) Кредити од банака

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности умањеној за настале трансакционе трошкове. Обавезе по кредитима се накнадно вреднују по амортизованој вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Друштва, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

(б) Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по амортизованој вредности, што због краткорочне природе ових обавеза одговара њиховој номиналној вредности.

3.8. Залихе

Залихе се вреднују по нижој од набавне вредности, односно цене коштања и нето продајне вредности.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз залиха утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

Цена коштања готових производа и недовршене производње обухвата утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). Цена коштања искључује трошкове позајмљивања (*Трошкови позајмљивања се могу капитализовати само у случају да је за залихе потребан значајан временски период да би се припремиле за продају*). Излаз са залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачуноског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

3.9. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства и обавезе укључују: имовину узету у закуп, осим средстава узетих у финансијски закуп, робу у косигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, као и потраживања и обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције, менице и други облици јемства.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.10. Расподела добити

Скупштина града Београда, на седници одржаној 27. новембра 2024. године, донела је Решење број: 4-358/24-С којим се:

I - Даје се сагласнот на Одлуку о расподелу нето добити из 2023. године, који је донео Надзорни одбор ЈКП „Градска чистоћа“ на седници одржаној 15. новембра 2024. године, под бројем 17780/4.

II- Одлуком из става I утврђено је:

1. Нераспоређена добит исказана у билансу стања на дан 31.12.2023. године, на позицији АОП 0408 износи 1.282.053 хиљада РСД и чине је:

- Нераспоређени добитак за 2023 годину у износу од 654.239 хиљада РСД
- Нераспоређени добитак ранијих година у износу од 627.814 хиљада РСД

3.11. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида укорист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Друштво не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.12. Закупи (лизинг)

Друштво као закупца

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закуп се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнине.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Закупи (лизинг) (Наставак)

Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе.

Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом.

Када је средство дато у оперативни закуп, такво средство се исказује у Билансу стања зависно од врсте средстава.

3.13. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Друштво нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

Друштво обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је обично условљено стајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и по основу јубиларних награда се процењују на годишњем нивоу од стране независних, квалификованих, актуара, применом методе пројектоване кредитне јединице. Актуарски добити и губити који проистичу из обрачуна, евидентирају се на терет или у корист капитала.

(ц) Учешће у добити и бонуси

Друштво признаје обавезу за бонусе и учешће у добити запослених у периоду када је донета одлука о њиховој исплати. Наведена обавеза се евидентира на терет нераспоређене добити ранијих година.

(д) Краткорочна, плаћена одсуства

Акумулирана плаћена одсуства могу да се преносе и користе у наредним периодима, уколико у текућем периоду нису искоришћена у потпуности. Очекивани трошкови плаћених одсустава се признају у износу акумулираних неискоришћених права на дан извештавања, за која се очекује да ће бити искоришћена у наредном периоду. У случају неакумулираног плаћеног одсуства, обавеза или трошак се не признају до момента када се одсуство искористи.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.14. Признавање прихода

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Друштво имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује безПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа и робе се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима и робом прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа и робе.

Сматра се да приликом продаје није присутан ни један елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок плаћања од 30 дана / што је у складу са тржишном праксом.

(б) Приход од продаје услуга

Друштво продаје услуге прања и чишћења јавних површина, изношење, одвоз и депоновање смећа и фекалних материја; сакупљање, рециклажа, прерада и балирање секундарних сировина. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже.

(ц) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Друштво стекло право да камату прими.

(д) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

(е) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

3.15. Текући и одложени порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порези на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима Републике Србије. Текући порез на добитак представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе од 15% на пореску основицу коју представља опорезиви добитак. Опорезиви добитак се утврђује у пореском билансу као добит пре опорезивања исказана у билансу успеха, након усклађивања прихода

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.15. Текући и одложени порез (Наставак)

и расхода на начин прописан пореским законодавством Републике Србије. Износ овако утврђеног пореза и исказаног у пореској пријави се умањује по основу пореских кредита и пореских подстицаја.

Пореско законодавство Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај порезаплаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу, изузев оних из којих произилазе капитални губици и добици, могу се искористити за умањење добити утврђене у пореском билансу будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез

Одложени порески ефекти обрачунавају се за све привремене разлике између пореске основе средстава и обавеза и њихове књиговодствене вредности утврђене у складу са прописима о рачуноводству Републике Србије. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање одложеног пореза. Одложене пореске обавезе признају се у целини за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за све одбитне привремене разлике, као и по основу пореских губитака и пореских кредита који се могу пренети у наредне фискалне периоде до степена до којег је извесно да ће постојати опорезива добит по основу које се пренети порески губитак и порески кредити могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приходи и расходи и укључени су у нето добитак периода, изузев износа одложених пореза који је настао по основу ревалоризације некретнина, постројења и опреме, као улагања у акције правних лица и банака, а који се евидентира преко ревалоризационих резерви.

3.16. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у МРС 24 “Обелодањивање повезаних страна”.

Односи између Друштва и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују.

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Пословање Друштва је изложено различитим ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик, ризик од промене девизних курсева и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Друштва у складу са политикама одобреним од стране Управног одбора.

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

4.1. Финансијски инструменти по категоријама

Категорије финансијских инструмената, према књиговодственом стању на дан 31. децембра 2024.године, 31.12.2023.године, приказане су у следећој табели:

Назив	31.12.2024	31.12.2023
Финансијска средства		
Готовина и готовински елементи АОП 0057	546.077	378.782
Дугорочни финансијски пласмани АОП 0018	41.737	38.020
Потраживања и зајмови АОП 0038, део АОП 0044 и АОП 0048	2.120.856	1.907.643
Укупно	2.708.670	2.324.445
Финансијске обавезе		
Дугорочне и краткорочне обавезе по кредитима (АОП 0420 и АОП 0433)	527.990	300.129
Обавезе из пословања (АОП 0442)	590.647	739.275
Остале краткорочне обавезе (АОП 0449)	1.586.993	1.504.432
Укупно	2.705.630	2.543.836

У 2024. и 2023. години Друштво није имало дериватне финансијске инструменте.

4.2. Фактори финансијског ризика

(а) *Тржишни ризик*

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност будућих токова готовине финансијског инструмента бити променљива због промена тржишних цена. Тржишни ризик укључује три врсте ризика, као што следи:

Ризик од промене курсава страних валута

Друштво не послује у међународним оквирима и није изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Ризик проистиче како из будућих пословних трансакција, тако и из признатих средстава и обавеза у страним валутама.

Руководство Друштва је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту.

Друштво има потраживања и обавезе у страним валутама и руководство Друштва предузима мере да максимизира усклађеност прилива и одлива у истој страним валути ради заштите од промене девизних курсава. С друге стране, Друштво још не користи заштиту трансакција од девизног ризика (хеџинг), с обзиром на постојећу регулативу и недовољно развијено финансијско тржиште.

(а) *Тржишни ризик*

Ризик од промене курсава страних валута

Друштво није изложено девизном ризику по основу значајних набавки од добављача из иностранства, али је изложено девизном ризику по основу кредитног задужења код банака.

На дан 31. децембра, Друштво нема садашњу вредност средстава и обавеза изражених у страним валутама.

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

4.2. Фактори финансијског ризика (Наставак)

Ризик од промене цена

Цене услуга које пружа ЈКП „Градска чистоћа“ Београд у највећој мери су контролисане а не економске, ценовни ризик подразумева неизвесност губитака који могу настати због неадекватне ценовне политике и због негативних промена у ценама инпута, каматним стопама, девизном курсу и вредности новца.

На цене услуга чишћења и прања јавних површина, сагласност даје оснивач, и највећим делом зависе од средства одређена буџетом града за те намене, и оне не одражавају стварне трошкове обављања услуге чишћења и прања јавних површина, већ покривају већи део стварних трошкова.

Цена услуга сакупљања и транспорта комуналног отпада, код домаћинства, има и социјалну компоненту, односно води се рачуна о платежној могућности највећег броја домаћинства ради заштите оштих интереса.

У моменту израде Коригованог редовног финансијског извештаја, неизвесне су примене међународних санкција на пословање НИС-а, који је у Републици Србији у већинском власништву капитала компанија са седиштем у Руској федерацији.

Успостављањем могућих санкција би била неизвесна испорука горива неопходног за обављање делатности, од добављача НИС са којим ЈКП „Градска чистоћа“ има закључен оквирни вишегодишњи уговор спроведен у складу са законом о јавним набавкама.

Сем могућих проблематика око снабдевања горивом, могу у предузећу настати и финансијски проблеми изазвани могућим неконтролисаним растом цена горива, управо због последица несташица на домаћем тржишту дериватима изазваних санкцијама према НИС-у.

Ризик од промене каматних стопа

Ризик Друштва од промена фер вредности каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита од банака. Кредити примљени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине. Кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промене фер вредности каматних стопа.

Током 2024. и 2023. године, највећи део обавеза по кредитима био је са променљивом каматном стопом, која је везана за ЕУРИБОР. Обавезе по кредитима са променљивим каматним стопама су изражене у иностраној валути (ЕУР), односно валутном клаузулом везане за ЕУР.

(б) Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Друштво ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања.

У складу са усвојеном кредитном политиком, Друштво анализира кредитни бонитет сваког новог појединачног купца пре него што му се понуде стандардни услови продаје. Такође, за сваког купца је установљен кредитни лимит који представља максимални дозвољен износ потраживања пре него што се затражи одобрење Директора. Купцу чији кредитни бонитет не испуњава тражене услове, продаја се врши само на бази авансног плаћања.

(ц) Ризик ликвидности

Способност предузећа да у року измирује своје доспеле обавезе а да при томе не угрози своје даље пословање представља ликвидност предузећа.

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
4.2. Фактори финансијског ризика (Наставак)

Ризик ликвидности у 2024 години, представља потенцијални ризик и у наредном периоду, обзиром на кретања на тржиштима добара која се набављају и користе за обављање основних делатности предузећа, у погледу рокова испоруке основних средства где је немогуће предвидети тачан рок испоруке, а самим тим и одлив средства по том основу.

Ризик ликвидности је ризик да ће Друштво бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Друштво управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Планирање новчаног тока врши се на нивоу пословних активности Друштва и збирно за Друштво као целину. Финансије Друштва надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Друштва да би се обезбедило да Друштво увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

Друштво је у 2024. години користило револвинг кредит, као меру контроле ризика смањена степена ликвидности, а све у складу са уговором број 1944 од 8.02.2024. године, потписан са банком Поштанска штедионица АД Београд.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је регулисало рачуноводственим политикама којима је дефинисан максимални износ авансног плаћања испоручиоцима радова и опреме, грејс период и дужина отплате и то у зависности од вредности и врсте уговорене набавке. Поред тога, пословном политиком направљена је дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке добара/услуга.

(ц) Ризик ликвидности (Наставак)

Следећа табела представља анализу финансијских обавеза Друштва према уговореним условима плаћања, који су одређени на основу преосталог периода на дан извештавања у односу на уговорени рок доспећа и засновани су на уговореним недисконтованим износима отплата (салда која доспевају на наплату у року од 12 месеци једнака су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан):

Опис	До 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 2 године	Од 2 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
31.12.2024.						
Обавезе по основу кредита	23.193	78.822	129.746	118.656	138.656	489.073
Обавезе из пословања	590.647					590.647
Остале краткорочне обавезе	1.590.579					1.590.579
Укупно	2.204.419	78.822	129.746	118.656	138.656	2.670.299
31.12.2023.						
Обавезе по основу кредита	23.224	69.673	92.897	100.639		286.433
Обавезе из пословања	739.275					739.275
Остале краткорочне обавезе	1.504.446					1.504.446
Укупно	2.266.945	69.673	92.897	100.639		2.530.154

Са Комерцијалном банком а.д. Београд, Предузеће је 8.4.2019. године закључило Уговор о инвестиционом кредиту за набавку возила - аутомобила, кредитна партија бр. 00-410-0207762.9, у износу од 560.000 хиљада динара. Кредит је осигуран заложним правом на 28 комуналних возила која су предмет финансирања из кредита. Уговор о залози закључен је између Друштва и Комерцијалне банке 1.4.2020. године под бројем 5758, у износу од РСД 559.317 хиљада.

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
4.2. Фактори финансијског ризика (Наставак)

Са НЛБ Комерцијалном банком а.д. Београд, Предузеће је 24.4.2024. године закључило Уговор о дугорочном кредиту за финансирање набавке возила за прикупљање комуналног отпада, кредитна партија бр. 00-411-0801199.6, у износу од 900.000 хиљада динара. Уговором је предвиђено да се оснује заложно право на комунална возила која су предмет финансирања из кредита. Уговором о залози покретних ствари, закљученим 31.10.2024. године, засновано је право на 5 возила, док је Уговором о залози покретних ствари, закљученим 24.12.2024. године, засновано право на 3 возила. Вредност заложене опреме износи 257.890 хиљада динара.

4.3. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај (профит), а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата добити, врати капитал власницима капитала, повећа капитал, или, пак, може да прода средства како би смањила дугове.

Друштво има обавезу по основу исплате дела добити оснивачу у апсолутним износима

Ред. бр	Година	Добит по Финансијском извештају у дин	Проценат распоређивања добити	Обавеза према оснивачу у дин		Остатак обавезе за плаћање у дин	
				Одлука скупштине	Уплаћено	По години	Кумулативно обавеза за уплату
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2009	798.388.000,00	50%	399.169.000,00	399.169.000,00	0	0
2	2010	243.048.000,00	85%	206.590.800,00	206.590.800,00	0	0
3	2011	275.713.000,00	85%	234.356.050,00	234.356.050,00	0	0
4	2012	21.549.000,00	85%	18.316.650,00	9.158.325,00	9.158.325,00	9.158.325,00
5	2013	33.371.000,00	85%	28.365.350,00	28.365.350,00	0	9.158.325,00
6	2014	525.226.503,44	85%	446.442.527,92	446.442.527,92	0	9.158.325,00
7	2015	708.520.327,31	85%	602.242.278,00	602.242.278,00	0	9.158.325,00
8	2016	832.592.309,18	85%	707.703.462,80	463.741.907,72	243.961.555,08	253.119.880,08
9	2017	433.504.979,17	85%	368.479.232,29	30.000.000,00	338.479.232,29	591.599.112,37
10	2018	199.902.603,38	85%	169.917.212,87	0	169.917.212,87	761.516.325,24
11	2019	245.682.814,52	85%	208.830.392,34	208.830.392,34	0	761.516.325,24
12	2020	603.655.630,03	85%	513.107.285,53	513.107.285,51	0	761.516.325,24
13	2021	337.356.841,18	85%	286.753.315,00	190.753.315,00	96.000.000,00	857.516.325,24
14	2022	331.742.468	85%	203.566.109,82	0	203.566.109,82	1.061.082.435,06
15	2023	654.239.075	85%	56.103.214,10	56.103.214,10	0,00	1.061.082.435,06
			Свега:	4.449.942.880,67	3.388.860.445,59	1.061.082.435,06	1.061.082.435,06

4. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

4.3. Управљање ризиком капитала (Наставак)

Државни капитал које исказује у пословним књигама:

Рбр	О П И С	31.12.2024	31.12.2023.
1	Државни капитал / основни капитал /	1.970.394	1.970.394

Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Друштва и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање.

На дан 31. децембра 2024. и 2023. године коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	2024.	2023.
Дугорочне и краткорочне финансијске обавезе (АОП 0424 И АОП 0433)	527.990	300.129
Минус: Готовина и готовински еквиваленти (АОП 0057)	(546.077)	(378.782)
I. Нето дуговања	(18.087)	(78.653)
II. Капитал Друштва (АОП 0401)	6.416.866	6.127.127
III. Капитал - укупно (И+ИИ)	6.398.779	6.048.474
Коефицијент задужености (I/III*100)	0,28%	1,30%

5. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

Друштво прави процене и претпоставке које се односе на будућност. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима. О проценама и претпоставкама које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године биће речи у даљем тексту.

(а) Процене и претпоставке

Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме

Нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерисати приходе. Процену периодично врши Руководство Друштва и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износа који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

Примера ради: уколико би Друштво смањило користан век трајања наведених средстава за 10%, дошло би до додатног повећања трошкова амортизације на годишњем нивоу у износу од РСД 80.998 хиљада динара.

5. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА (Наставак)

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Друштва анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Друштва. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

Обезвређење потраживања од купаца и осталих потраживања

Друштво од 1. јануара 2022. године обрачунава очекиване кредитне губитке на основу историјског искуства и губитака који настају јер купци робе, корисници услуга и остали дужници нису у могућности да изврше тражена плаћања.

Исправка вредности потраживања од купаца врши се у складу са рачуноводственом политиком дефинисаном у Напомени 3.5.1. уз финансијске извештаје. Сходно МСФИ 9 приликом обезвређења финансијских инструмената није неопходно да постоји објективни доказ обезвређења да би кредитни губитак био препознат. Очекивани кредитни губици се препознају такође и за необезвређена финансијска средства.

У процени одговарајућег износа очекиваног кредитног губитка за потраживања, Друштво се ослања на раније искуство са отписом (историјске губитке по основу ненаплаћених потраживања), карактеристике купаца и текуће и будуће информације о макроекономским факторима који утичу на купце. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате у готовини. Стварни ниво потраживања која су наплаћена може да се разликује од процењених нивоа наплате, што може позитивно или негативно да се одрази на резултате пословања

Резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда

Трошкови утврђених накнада запосленима након одласка у пензију након испуњених законских услова и јубиларних награда утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене. Претпоставке актуарског обрачуна су обелодањене у Напомени 18. уз финансијске извештаје.

(а) Процене и претпоставке Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у већи број судских спорова у којима се јавља као тужена страна, укупне вредности од РСД 124,081 хиљаду, који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Друштво редовно процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. На дан 31. децембра Предузеће има евидентирана резервисања по напред споменутим споровима у износу од РСД 112,999 хиљада. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите и пореске губитке до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити и порески губици могу искористити. Значајна процена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА - АОП 0003

Промене на нематеријалним улагањима су приказане у наредним табелама:

2023. година

О П И С	Улагања у развој (к-то 010)	Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвери и остала права (к-то 011)	Концесије, лиценце, робне и услугне марке, софтвери и остала права (к-то 012)	Остала нематеријална имовина (к-то 014)	Аванси за нематер. имовину (к-то 015)	Нематер. имовина у припреми (к-то 016)	Свега немат. улагања (група к-та 01)
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање 1.1.2023. године	11.597	68.972	247.646			4.440	332.655
Директна повећања						11.499	11.499
Пренос са инвестиција у току							-
Пренос са/на конта немат. улагања	0	4.199	5.350			(9.549)	0
Продаја							-
Остала смањења (мањак, расход...)							-
Стање 31.12.2023. године	11.597	73.171	252.996			6.390	344.154
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање 1.1.2023. године	5.165	30.252	32.541				67.958
Амортизација за 2023. годину	1.796	17.960	35.301				55.057
Исп. вред. продатих основних средстава							-
Остала смањења (мањак, расход...)							-
Амортизација расхода							-
Стање 31.12.2023. године	6.961	48.212	67.842				123.015
САДАШЊА ВРЕДНОСТ							
Стање на дан 31.12.2023. године	4.636	24.959	185.154			6.390	221.139

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА - АОП 0003 (Наставак)

2024. година

О П И С	Улагања у развој (к-то 010)	Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвери и остала права (к-то 011)	Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвери и остала права (к-то 012)	Остала нематеријална имовина (к-то 014)	Аванси за нематер. имовину (к-то 015)	Нематер. имовина у припреми (к-то 016)	Свега немат. улагања (група к-та 01)
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање 1.1.2024. године	11.597	73.170	252.996			6.390	344.153
Директна повећања						28.122	28.122
Пренос са инвестиција у току							-
Пренос са/на конта немат. улагања	0	5.349	19.920			(25.269)	-
Продаја							-
Остала смањења (мањак, расход...)		(8.989)					(8.989)
Стање 31.12.2024. године	11.597	69.530	272.916			9.243	363.286
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање 1.1.2024. године	6.961	48.212	67.841				123.014
Амортизација за 2024. годину	1.309	13.525	38.072				52.906
Исп. вред. продатих основних средстава							-
Остала смањења (мањак, расход...)		(8.989)					(8.989)
Амортизација расхода							-
Стање 31.12.2024. године	8.270	52.748	105.913				166.931
САДАШЊА ВРЕДНОСТ							
Стање на дан 31.12.2024. године	3.327	16.782	167.003			9.243	196.355

Током 2024. године предузеће је активирало нематеријалне имовине у износу од РСД 25.269 хиљада динара. Исти се односи на улагања предузећа у:

- лиценце у износу од РСД 5.349 хиљада , и то: РСД 4.294 хиљада за лиценце CUCM LICENCE A FLEX 3 COLLABORATION FLEX PLAN 3 0 glavna licenca и РСД 1.055 хиљаде за лиценце UCCH LICENCE A FLEX CC FLEX CONTACT CENTER и
- РСД 19.920 хиљада за софтвер систем за централизовани мониторинг.

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА - АОП 0009

Промене на некретнинама, постојењима и опреми су приказане у наредним табелама:

2023. година

О П И С	Грађевински објекти (к-то 022)	Постројења и опрема (к-то 023)	Оперативни лизинг (к-то 025)	Дела ликовне вредности (к-то 026)	Некретнине, постројења и опрема у припреми (к-то 027)	Свега основ. средства (група к-та 02)
НАБАВНА ВРЕДНОСТ						
Стање 1.1.2023. године	1.807.226	9.266.066	23.476	7.017	217.047	11.320.832
Директна повећања					2.127.865	2.127.865
Пренос са инвестиција у току						-
Остала повећања						-
Пренос са/на конта осн. Средства	3.849	2.123.935	10.717	96	(2.127.865)	10.731
Продаја						-
Пренос на ванбилансну евиденцију						-
Остала смањења - расход, мањак, обезвређење	(6.705)	(495.838)	(6.189)			(508.732)
Стање 31.12.2023. године	1.804.370	10.894.163	28.004	7.112	217.047	12.950.696
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ						-
Стање 1.1.2023. године	654.066	3.558.325	12.144		195.122	4.419.656
Амортизација за 2023. Годину	49.459	880.527	8.193			938.179
Пренос са/на конта осн. Средства						-
Исп. вред. продатих ОС						-
Остала смањења (мањак, расход...)	(1.360)	(417.881)	(5.786)			(425.027)
Пренос на ванбилансну евиденцију						-
Амортизација расхода						-
Стање 31.12.2023. године	702.164	4.020.971	14.551	-	195.122	4.932.808
САДАШЊА ВРЕДНОСТ						
Стање на дан 31.12.2023. године	1.102.204	6.873.192	13.453	7.113	21.925	8.017.887

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА - АОП 0009 (Наставак)

2024. година

О П И С	Грађевински објекти (к-то 022)	Постројења и опрема (к-то 023) укупно	Постројења и опрема (к-то 023- остало)	Специјализована радна возила (к- то 023)	Оперативни лизинг (к-то 025)	Дела ликовне вредности (к-то 026)	Некретнине, постројења и опрема у припреми (к-то 027)	Свега основ. средства (група к-та 02)
НАБАВНА ВРЕДНОСТ								
Стање 1.1.2024. године	1.804.369	10.894.164	3.141.499	7.752.665	28.004	7.113	217.047	12.950.697
Директна повећања					40.191		1.641.768	1.681.959
Ефекат процене-Процењена набавна вредност		918.298		918.298				918.298
Пренос са инвестиција у току								-
Остала повећања								-
Пренос са/на конта осн. Средства	6.585	1.634.970	154.241	1.480.706		213	(1.641.768)	-
Продаја								-
Пренос на ванбилансну евиденцију								-
Остала смањења - расход, мањак, обезвређење	(4.281)	(103.170)	(33.277)	(69.870)	(17.287)			(124.715)
Стање 31.12.2024. године	1.806.673	13.344.262	3.262.463	10.081.799	50.908	7.326	217.047	15.426.216
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ								-
Стање 1.1.2024. године	702.165	4.020.972	632.583	3.388.389	14.551		195.121	4.932.809
Амортизација за 2024. Годину	49.557	992.360	319.849	672.511	15.316			1.057.233
Пренос са/на конта осн. средстава								-
Исп. вред. продатих ОС								-
Остала смањења (мањак, расход...)	(650)	(93.059)	(93.059)		(17.287)			(110.996)
Пренос на ванбилансну евиденцију								-
Ефекат процене-Процењена исправка вредности		1.327.192		1.327.192				1.327.192
Обезвређење							180	180
Стање 31.12.2024. године	751.072	6.247.465	859.373	5.388.092	12.580		195.301	7.206.418
САДАШЊА ВРЕДНОСТ								
Стање на дан 31.12.2024. године	1.055.601	7.096.797	2.403.090	4.693.707	38.328	7.326	21.746	8.219.798

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА - АОП 0009 (Наставак)

Битне напомене уз процену извршену 2024. године

Процена дела имовине, је извршена на дан 31.12.2024. године. Процену је извршио независни проценитељ Dil inženjering konsalting doo Beograd. Предмет процене, фазног уговора је Процена вредности специјализованих радних возила, групације транспортна средства и остала транспортна средства осим двоточкаша и путничких возила. Проценом нису обухваћена, средства чија је садашња вредност нула. За реализацију уговора о процени имовине у предузећу је формиран радни тим.

У начелу, за процену вредности покретне имовине по методи реалне (фер) тржишне вредности, релевантни су прописи о рачуноводственим и финансијским стандардима МРС-16, затим МРС-36 и МСФИ 13.

На основу расположивости и квалитета података, као и свеобухватне анализе прикупљених података проценитељ се одлучио да у конкретном случају у поступку процене изабере следеће методе које су најпогодније у процени вредности специјализованих радних возила и то комбинацијом компаративног приступа са трошковном методом кроз примену следеће две методе:

- 1) Метод депресираних трошкова замене у оквиру приступа заснованог на уложеним средствима односно трошковног приступа, као основни метод процене вредности. За значајан број специјализованих радних возила не постоје подаци о упоредивим трансакцијама сличне имовине за специјализована радна возила, те је овај приступ процене имао основ за примену, као основни метод процене вредности.
- 2) Тржишна метода у оквиру приступа директног поређења продајних цена односно тржишног (компаративног) приступа - у мери у којој су подаци били расположиви. Тржишни приступ је коришћен код процене појединих возила.

Сви неопходни подаци и информације о стању специјализованих радних возила предузећа, проценитељу су били на располагању, као и нормативна и имовинско правна документација, пописне листе возила, прочитане саобраћајне дозволе радних и транспортних возила и остала релевантна документација. Сву наведену документацију припремиле су стручне службе предузећа.

Фер вредност у складу са МСФИ 13 се дефинише као цена која би била добијена за продају имовине, или плаћања за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања.

Резидуал, је сходно карактеристикама опреме утврђен за возила. Процена возила полазила је од стања возила, планираних замена, степена и услова коришћења и одржавања.

Уколико је процењена вредност за поједина средства била мања од књиговодствене, за наведену разлику се сходно стандардима задужује расход, уколико нема раније формираних ревалоризационих резерви.

Предузеће располаже са укупно 761 средством, у оквиру специјализованих радних возила различитих пословних садржаја и намена.

На основу расположивости и квалитета података, као и свеобухватне анализе прикупљених података, проценитељ се одлучио да у конкретном поступку процене изабере метод депресираних трошкова замене у оквиру приступа заснованог на уложеним средствима односно трошковног приступа, као основни метод процене вредности. У конкретном случају, за значајан број специјализованих радних возила, не постоје подаци о упоредивим трансакцијама сличне имовине за специјализована радна возила, те је овај приступ процене имао основ за примену, као основни метод процене вредности. Сагласно допуштеним методама и анализе прикупљених података стручних служби предузећа, у оквиру примене метода депресираних трошкова замене примењена је додатна повећана стопа амортизације услед већег коришћења и хабања специјализованих радних возила, а тиме и повећане функционалне амортизације. Повећан степен реалне амортизованости специјализованих радних возила условио је процену скраћеног корисног века предметних средстава са 9 на 7 година корисног века употребе. У поступку процене, према посебним спецификацијама утврђена је процењена вредност појединачно по сваком средству, а у склопу са описаном методологијом.

На основу детаљних спецификација процене појединачних позиција возила, (транспортна средства) утврђена вредност у виду рекапитулације следећег приказа:

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА - АОП 0009 (Наставак)

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРОЦЕНЕ ВРЕДНОСТИ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ РАДНИХ ВОЗИЛА СА ЕФЕКТИМА ПРОЦЕНЕ

ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА "ГРАДСКА ЧИСТОЋА" БЕОГРАД

на дан 31.12.2024. године у апсолутним износима

Кonto	Назив конта	Књиговодствена садашња вредност пре процене 31.12.2024.	Процењена садашња вредност 31.12.2024.	Ефекат процене	Износ обезвређења након процене	Износ повећања ревалоризационих резерви након процене	Износ умањења ревалоризационих резерви за одложене пореске обавезе	Износ одложених пореских обавеза након процене	Процент обезвређења након процене
023126	Булдожери, компактори, гусеничари	56.336.347,90	53.666.746,00	-2.669.601,90	5.693.050,90	3.023.449,00	453.517,35	453.517,35	10,18%
023127	Утоваривачи, трактори	42.431.954,22	47.291.497,00	4.859.542,78	3.790.836,79	8.650.379,57	1.297.556,94	1.297.556,94	12,51%
023133	Комунална возила	5.655.101.032,60	5.244.567.080,85	-410.533.951,75	548.443.736,80	137.909.785,05	20.686.467,76	20.686.467,76	11,81%
0231331	Цистерне надградња	1.634.225,37	3.237.094,00	1.602.868,63	203.862,37	1.806.731,00	271.009,65	271.009,65	17,37%
023138	Универзални алат, дизалице, апарат за заваривање	5.604.224,32	4.374.818,00	-1.229.406,32	1.259.848,10	30.441,78	4.566,27	4.566,27	22,55%
023170	Опрема за транспорт преко воде	10.750.404,44	9.827.085,00	-923.319,44	923.319,44				8,38%
УКУПНО:		5.771.858.188,85	5.362.964.320,85	-408.893.868,00	560.314.654,40	151.420.786,40	22.713.117,96	22.713.117,96	11,84%

Кредити код банака су осигурани заложним правом на опреми која је предмет финансирања из кредита, и то:

- У складу са Уговором о инвестиционом кредиту, закљученим са Комерцијалном банком а.д. Београд, 8.4.2019. године, кредитна партија бр. 00-410-0207762.9, на износ од 560.000.000 динара, у противвредности ЕУР по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај (4.756.895 ЕУР), за набавку 28 комуналних возила - аутосмећара, закључен је Уговор о залози, заведен код Залогодавца под бројем број 5758, дана 1.4.2020. године, на максимални износ обезбеђеног потраживања од 5.100.000 ЕУР;
- У складу са Уговором за финансирање набавке возила за прикупљање комуналног отпада, закљученим са НЛБ Комерцијалном банком АД Београд, 24.4.2024. године, кредитна партија бр. 00-411-0801199.6, у износу од 900.000.000 динара, у противвредности ЕУР по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај, до 31.12.2024. године закључена су два Уговора о залози, а након повлачења транши кредита, и то: Уговор о залози покренних ствари - 5 возила за прикупљање комуналног отпада, заведен код Залогодавца под бројем 17454, дана 7.11.2024. у вредности 185.950 хиљада динара, године и Уговор о залози покренних ствари - 3 возила за прикупљање комуналног отпада, у вредности 71.940 хиљада динара заведен код Залогодавца под бројем 20690, дана 24.12.2024. године.
- Главни износ обезбеђеног потраживања 900.000 хиљада динара а максимални износ обезбеђеног потраживања 1.080.000 хиљада динара.

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ - АОП 0012

Друштво нема евидентиране инвестиционе некретнине на дан 31. децембар 2024. године.

9. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ - АОП 0018

Опис	31.12.2024	31.12.2023
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	180.111	179.206
Исправка вредности учешћа у капиталу	(163.628)	(162.826)
<i>Нето износ учешћа у капиталу</i>	16.483	16.380
Остали дугорочни финансијски пласмани	33.313	29.699
Исправка вредности осталих дугорочних финансијских пласмана	(8.059)	(8.059)
<i>Нето износ учешћа у капиталу</i>	25.254	21.640
Стање на дан 31. децембра	41.737	38.020

а) Учешћа у капиталу

Друштво нема улагања у капитал зависних правних лица

1. Улагања у капитал придружених правних лица и заједничким подухватима
Друштво нема улагања у капитал зависних правних лица
2. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају

Опис	31.12.2024	31.12.2023
У акцијама	180.111	179.206
У уделима	-	-
Финансијска средства расположива за продају	-	-
Минус: Исправка вредности	(163.628)	(162.826)
Стање на дан 31. децембра	16.483	16.380

Учешћа у капиталу осталих правних лица односе се на поседовање права на акције према табели како следи:

-у динарима

Назив партнера	Стање 31.12.2024.	Исправка вредности 31.12.2024.	Нето стање 31.12.2024.	Број акција	% учешће
ФАП КОРПОРАЦИЈА ПРИБОЈ	1.709.000	1.709.000	0	1.709	0,00%
ХОЛДИНГ КАБЛОВИ АД ЈАГОДИНА	338.000	338.000	0	338	0,00%
МОСТОГРАДЊА Београд	47.417.580	47.417.580	0	17.951	0,00%
КОСМАЈ МЕРМЕР	143.000	88.660	54.340	286	0,33%
ПРОГРЕС А.Д. БЕОГРАД	23.207.779	22.820.979	386.800	38.680	1,65%
РАЈ БАНКА	86.426	86.426	0	0	0,00%
ИКАРБУС АД ЗЕМУН	61.059.000	57.395.460	3.663.540	61.059	22,38%
ПИМ ИВАН МИЛУТИНОВИЋ	13.698.000	13.698.000	0	13.698	0,00%
СИМПО АД ВРАЊЕ	29.623.088	19.255.388	10.367.700	19.748	63,34%
YUMCO AD VRANJE	818.000	818.000	0	818	0,00%
ПРОСВЕТА АД Београд	2.010.852	0	2.010.852	1.732	12,29%
Укупно у апсолутним износима	180.110.725	163.627.493	16.483.232		100,00%
Укупно: у хиљадама рсд	180.110	163.627	16.483		100,00%

Улагања Друштва у капитал других правних лица тргује се јавно на Београдској берзи.

9. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ - АОП 0018 (Наставак)

Друштво је евидентирала фер вредност учешћа у капиталу у Друштвима из претходне табеле, за она Друштва чије акције котирају на берзи. Улагања се исказују по набавној вредности од РСД 180.111 хиљада уз исправку вредности од РСД 163.744 хиљада.

Фер вредност осталих улагања којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности у моменту закључења пословања на дан 31. децембра 2024. године.

б) Дугорочни пласмани

1) Остали дугорочни финансисјки пласмани

О П И С	Стање 31.12.2024.	Исправка вредности 31.12.2024.
Дугорочни стамбени кредити дати запосленима	1.014	(1.014)
Дугорочни кредити за продате станове	11.117	
Остали финансијски пласмани	6.618	(6.618)
Остали непоменути дугорочни пласмани	14.563	(427)
Укупно:	33.312	(8.059)

10. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА - ДЕО АОП 0018

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
Утужена зависна правна лица	510	510
Вансудска потраживања од зависних правних лица		
Правна лица у стечајном поступку	824.590	832.726
Утужена правна лица	36.037	36.052
Вансудска потраживања од правних лица	3.886	3.887
Исправка вредности потраживања	(865.023)	(873.175)
Стање на дан 31. децембра	0	0

11. ЗАЛИХЕ - АОП 0031

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
1.Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	656.526	512.285
2. Исправка вредности	(396.460)	(292.095)
3.Нето залихе материјала, резервних делови, алат и ситан инвентар (1-2)	260.066	220.190
4.Роба	838	1.508
5.Плаћени аванси за залихе и услуге	6.174	7.624
Стање на дан 31.12. (3+4+5)	267.078	229.322

Исправку вредности залиха у износу од 396.460 хиљада рсд чине:

Исправка вредности алата и инвентара почетно стање 01.01.2024	292.095
Повећање исправке вредности алата и инвентара по процени у текућој години	29.382
Повећање исправке вредности алата и инвентара-остало	129.079
Смањење исправке вредности алата и инвентара по процени у текућој години	(23.904)
Смањење исправке вредности алата и инвентара остало	(30.192)
Исправка вредности вредности алата и инвентара (салдо) 31.12.2024.	396.460

11. ЗАЛИХЕ - АОП 0031 (Наставак)

Према Извештају проценитеља обезвређење залиха у 2024 години имало је ефекат на Биланс успеха повећање расхода у износу од 5.478 рсд.

Процену нето оствариве вредности залиха материјала за потребе финансијског извештавања, израдило је друштво „Dil inženjering konsalting“ доо Београд, са својим тимом проценитеља.

Извештај о процени вредности залиха материјала је сачињен од стране проценитеља у складу са Законом о рачуноводству, МРС и МСФИ и осталим позитивним прописима Републике Србије.

Проценитељи су извршили инспекцију магацина залиха број 1, 2 и 8.

Проценитељу је достављена сва неопходна документација по основу захтева, као што је Нормативна и имовинско правна документација, финансијски извештаји, пописне листе залиха материјала на дан 31.12.2024. године, лагер листе и прометне листе залиха материјала у последњих 10 година, и остала релевантна документација. Сву наведену документацију припремиле су одговарајуће стручне службе предузећа.

Фер вредност у складу са МСФИ 13 се дефинише као цену која би била добијена за продају имовине, или плаћана за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања.

У оквиру залиха предузећа, проценитељ је извршио процену вредности дела залиха и то целокупних залиха материјала у оквиру магацина број 1,2 и 8. Предузеће у тим магацинима има залихе потрошног материјала, резервне делове, алата и инвентара.

Критеријуми за обезвређење залиха на бази спорог обрта:

Обрт залиха	Предлог за обезвређење %
Новонабављене залихе (залихе које су набављене у 2024. г)	0%
Залихе за чију потрошњу је предвиђено мање од 3 године	0%
Залихе за чију потрошњу је предвиђено између 3 и 5 година	25%
Залихе за чију потрошњу је предвиђено између 5 и 7 година	50%
Залихе за чију потрошњу је предвиђено између 7 и 10 година	75%
Залихе за чију потрошњу је предвиђено више од 10 година	90%

Спор обрт-односно потребно време за потрошњу залиха на стању на дан 31.12.2024. године одређено је као однос излаза залиха у 2024. години наспрам стања залиха на дан 31.12.2024. године. Додатно, је извршен преглед залиха проценитеља уз стручну помоћ служби која је дала своју процену у вези с могућом вредношћу залиха на стању и њиховом могућем будућем утрошку.

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ - АОП 0038

Опис	31.12.2024	31.12.2023
Купци у земљи - матична и зависна правна лица	170.710	298.231
Купци у земљи	5.902.822	5.591.546
Остала потраживања по основу продаје	94.476	86.375
Минус: Исправка вредности	(4.729.924)	(4.724.232)
Стање на дан 31. децембра	1.438.084	1.251.920

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје класификованих као Потраживања и зајмови, одговара њиховој фер вредности.

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ - АОП 0038 (Наставак)

На дан 31. децембра 2024. године, потраживања по основу продаје износе 1.438.085 хиљада динара (купци - матична правна лица износе 170.710 хиљада динара, купци у земљи износе

5.902.822 хиљада динара, остала потраживања износе РСД 94.4776 хиљада и исправка вредности (обезвређење) потраживања износе 4.729.924 хиљада динара.

Купци у земљи - остала повезана правна лица, за разлику од евидентирања у 2022. години када су се водила на посебним контима (група конта 202), у 2023. и 2024. години се не евидентирају више на посебним контима, већ заједно са купцима у земљи (група конта 204). У складу са чланом 61 б Закона о порезу на добит правних лица, Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају се правним лицима за сврху примене члана 59. до 61 а овог закона. Из наведеног члана произилази да се, правна лица у којима Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају учешће у капиталу или гласове у органима управљања најмање 25% не сматрају повезаним лицима.

У складу са МРС 24 Обелодањивање односа са повезаним лицима проистиче да предузеће није у обавези да примењује наведени стандард из разлога што Оснивач град Београд није обвезник МСФИ.

Друштво има обезбеђења потраживања по основу продаје и то:

- 17 меница од комитената по основу Уговора о откупу секундарних сировина
- 1 менице по основу Уговора о зајму (Градски центар за физичку културу)
- 180 меница од комитената по основу Уговору о признању дуга и отплати дуга на рате

На дан 31. децембра 2024. године, укупна исправка вредности потраживања од продаје износи 5.676.203 хиљада динара (за краткорочна потраживања износе 4.726.281 хиљаде динара, за дугорочна износе 865.023 хиљаде динара и за камату износе 84.898 хиљаде динара). У односу на 2023. годину када је исправка вредности потраживања износила 5.659.901 хиљаде динара, у 2024. години је већа за 16.302 хиљада динара.

Промене на рачуну исправке вредности дугорочних потраживања, потраживања од продаје и осталих краткорочних потраживања:

Опис	2024.	2023.
Стање на дан 1. јануара	5.659.901	5.396.184
Додатна исправка вредности	770.362	1.206.243
Директан отпис претходно исправљених потраживања и отпис преко исправке вредности током године.	(68.590)	19.798
Наплаћена исправљена потраживања	(685.314)	922.728
Стање на дан 31. децембра	5.676.359	5.659.901

13. ОСТАЛА КРАКТОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА - АОП 0044

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
Потраживања из специфичних послова	587.409	563.542
Потраживања од запослених	6.442	6.687
Потраживања за више плаћен порез на добитак	0	21.777
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	2.358	11
Остала краткорочна потраживања	25.553	43.729
Остала потраживања	54.833	69.705
Потраживања за камату и дивиденде	96.017	77.307
Минус: Исправка вредности	-88.227	-65.823
Стање на дан 31. децембра	684.385	716.935

13. ОСТАЛА КРАКТОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА - део АОП 0044 (Наставак)

Опис	31.12.2024	31.12.2023
Остала потраживања из специфичних послова- Инфостан	586.707	716.935

Остала потраживања из специфичних послова	702	
Стање на дан 31. децембра	587.409	716.935

Остала потраживања из специфичних послова највећим делом се односи на потраживања на име трошкова предујма извршитеља за физичка лица, које друштво наплаћује преко ЈКП „Инфостан технологије“ Београд, износу од РСД 586.707 хиљаде.

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
Потраживања за камату и дивиденде	96.017	77.307
Потраживања од запослених	6.471	6.687
Потраживања за више плаћен порез на добитак	0	21.777
Потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса	2.358	11
Остала краткорочна потраживања	25.312	43.488
Остала потраживања		
Минус: Исправка вредности	(88.227)	(65.823)
Стање на дан 31. децембра	41.931	91.940

Потраживања за камату и дивиденде се састоје из следећих ставки:

О П И С	САЛДО
Потраживања за камату по основу позајмице - Градски центар за физичку културу	1.322
Потраживања за камату по основу позајмице - ЈП Хиподром	2.331
Потраживања за уговорену камату од трећих лица	1.098
Потраживања за уговорену камату од осталих правних лица	91.266
УКУПНО	96.017

Порез на додату вредност и унапред плаћени трошкови

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Порез на додату вредност-потраживање за више плаћен ПДВ	42.674	28.215
Порез на додату вредност-одложени порез	10.792	40.079
Одложени ПДВ набавка- за претходни порез секундарне сировине и ино.	1.367	1.411
Унапред плаћени трошкови	49.339	46.668
Потраживања за нефактурисани приход	0	0
Остала активна временска разграничења	2.284	1.548
Стање на дан 31. децембра	106.456	117.921

Остала краткорочна потраживања односе се на :

Опис	31.12.2024.
Потраживања од Фонда за рефундацију боловања преко 30 дана	25.182
Потраживања од стечајних дужника	241
Потраживања од физичких лица за секундарне сировине	130
Исправка вредности од стечајних дужника - менице	(241)
Стање на дан 31. децембра	25.312

Унапред плаћени трошкови највећим делом односе се на трошкове осигурања (РСД 49.314 хиљада), на унапред плаћене трошкове превоза (РСД 25 хиљада).

Друштво нема финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха на дан 31. децембар 2024. године.

14. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ - АОП 0048

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
Краткорочни кредити и зајмови - матична и зависна правна лица		

Краткорочни кредити и зајмови - остала повезана правна лица	16.000	16.000
Остали краткорочни финансисјки пласмани	4.257	4.027
Минус: Исправка вредности	(19.512)	(19.512)
Стање на дан 31. децембра	745	515

Краткорочни кредити и зајмови односи се на дате финансијске кредите одобрене: ЈП Хиподром Београд и Градски центар за физичку културу Београд.

Зајмови су одобрени на рок до 12 месеци уз уговорену каматну стопу једнакој референтној каматној стопи НБС односно 30% од референтне каматне стопе на годишњем нивоу.

Друштво нема орочена средства код домаћих пословних банака.

15. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА - АОП 0057

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Хартије од вредности - готовински еквиваленти		
- пословни рачуни	546.045	378.752
Благајна		
Девизни рачун	29	29
Девизна благајна		
Остала новчана средства	3	1
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Стање на дан 31. децембра	546.077	378.782

16. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА - АОП 0060 и АОП 0457

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Оперативни лизинг	-	-
Опрема добијена на употребу и коришћење	237.721	239.449
Непокретности и опрема за обављање делатности Зоохигијене	91.573	91.573
Непокретности у власништву оснивача	111.530	111.530
Рециклажни центар SWIFT Миријево	12.600	12.600
Гаранције и јемства	1.081.793	739.823
Земљиште	419.469	419.469
Остала средства која нису у власништву Друштва	39.615	38.535
Магацин III делови са расходованих возила	-	1
Стање на дан 31. децембра	1.994.302	1.652.980

17. КАПИТАЛ - АОП 0401

	ОПИС	Основни капитал	Емисиона премија (законске, статутарне и друге резерве)	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици/губици	Добици и губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	Добици и губици по основу ХОВ	Нераспоређени добитак ранијих година	Нераспоређени добитак текуће године	Укупан капитал (2+3+4+5+6+7+8+9+10) =АОП 0401
0	1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
1.	Почетно стање на дан 01.01.2023.	1.992.918	1.572.100	1.503.804	(60.472)	193	(18.540)	392.247	348.138	5.730.388
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика									0
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.2023. године (1+2)	1.992.918	1.572.100	1.503.804	(60.472)	193	(18.540)	392.247	348.138	5.730.388
4.	Нето промене у 2023 године			(99.240)	(45.689)			235.567	306.101	396.739
5.	Стање на дан 31.12.2023. године (3+4)	1.992.918	1.572.100	1.404.564	(106.161)	193	(18.540)	627.814	654.239	6.127.127
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених полиотика									0
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.2024. године (5+6)	1.992.918	1.572.100	1.404.564	(106.161)	193	(18.540)	627.814	654.239	6.127.127
8.	Нето промене у 2024. године-остало			3.818			355	612.751	-385.843	231.081
8.1	Ефекат процене радно специјализованих возила			151.421						151.421
8.2	Пренос на одложене порезе по процени радно специјализованих возила			(22.713)						(22.713)
8.3	Укидање у корист нераспоређене добити			(14.467)						(14.467)
8.4	Ефекат актуарског обрачуна				(55.583)					(55.583)
9.	Стање на дан 31.12.2024 године	1.992.918	1.572.100	1.522.623	(161.744)	193	(18.185)	1.240.565	268.396	6.416.866

17. КАПИТАЛ (Наставак)

(а) Основни капитал

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Државни капитал	1.970.394	1.970.394
Остали основни капитал	22.524	22.524
Укупно	1.992.918	1.992.918

Остали основни капитал је остао непромењен.

(б) Резерве - АОП 0405

Статутарне резерве на дан 31.12.2024. године износе РСД 1.565.370 хиљада, док законске резерве износе РСД 6.730 хиљада. Укупне резерве на дан 31.12.2024. године износе РСД 1.572.100 хиљада.

(ц) Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици АОП 0406

Ревалоризационе резерве формиране су на основу процене вредности дела имовине -радно специјализована возила на дан 31.12.2024. године, као и по проценама из претходних година. Код расхода или отуђења средстава поред набавне вредности и исправке вредности укидају се и ревалоризационе резерве у корист нераспоређене добити ранијих година.Ефекат поменуте процене за радно специјализована возила на дан 31.12.2024.довео је до повећања ревалоризационих резерви (конто 3302) за износ од 151.421 хиљада динара, и смањења за износ одложених пореских обавеза у износу 22.713 хиљада динара.

Стање ревалоризационих резерви постројења и опреме на дан 31.12.2024. године износи 1.522.622 хиљада динара. Стање ревалоризационих резерви грађевинских објеката на дан 31.12.2024. године износи 1.000.707 хиљада динара, стање ревалоризационих резерви нематеријалне имовине на дан 31.12.2024. износи 234 хиљаде динара ,стање нереализованих добитака по основу хартија од вредности износи 194 хиљада динара.

Структура ревалоризационих резерви нереализовани добици и губици :

Конто	Опис	Почетно стање 01.01.2024.	Нето дуговни промет	Нето потражни промет	Салдо
330	Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	1.404.564	37.329	155.387	1.522.622
3300	Ревалоризационе резерве - некретнине	998.783	2.042	3.966	1.000.707
3302	Ревалоризационе резерве - опрема	405.398	35.138	151.421	521.681
3303	Ревалоризационе резерве - нематеријална имовина	383	149		234
331	Актуарски добици и губици по основу резервисања	-	-		-
3310	Актуарски добици и губици по основу резервисања	106.161	55.583		161.744
332	Добици и губици по основу ХОВ	194			194
3320	Ревалоризационе резерве - нематеријална имовина	194			194
337	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	-		-	-
3370	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
	Укупно	1.404.758	37.329	155.387	1.522.816

18. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА - АОП 0416

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Резервисање за накнаде и друге бенефиције запослених - АОП 0417	1.101.409	910.404
Резервисање за трошкове судских спорова - АОП 0419	112.999	91.729
Укупно	1.214.408	1.002.133

(а) Накнаде и друге бенефиције запослених

Опис	Накнаде и друге бенефиције запослених
Стање на дан 31.12.2023.	910.404
Додатна резервисања	276.396
Ефекат дисконтовања	
Искоришћено у току године	(85.391)
Укуцање неискоришћених износа	
Стање на дан 31.12.2024.	1.101.409

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених обухватају резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обвезнице, коришћене су стопе тржишних приноса на државне обвезнице.

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	01.01.2023.
Отпремнине	412.918	333.766	270.500
Јубиларне награде	688.491	576.638	457.174
Стање на дан 31.12.2024.	1.101.409	910.404	727.674

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

Опис	2024.	2023.
Дисконтна стопа	6,2%	6,3%
Будућа повећања зарада	6%	6%
Флукуација запослених/смртност/обољевање	4%	4%
Износ отпремнине при одласку у пензију у моменту резервисања	Трострука просечна зарада запослених у Београду (176.558 РСД)	Трострука просечна зарада запослених у Београду (158.031 РСД)
Измене износа резервисања у актима		
Порески аспект	Резервација за отпремнине при одласку у пензију обухвата 20% пореза на износ изнад законско неопорезивог износа који је увећан за припадајуће обавезе које се плаћају на терет примаоца прихода. Резервација за јубиларне награде обухвата и обрачунатих 10% пореза на износ преко 28.152 РСД	Резервација за отпремнине при одласку у пензију изнад законског минимума обухвата 20% пореза по одбитку 20% нормираних трошкова. Резервација за јубиларне награде обухвата и обрачунатих 10% пореза на износ преко 26.991 РСД

У актуарском обрачуна су коришћене таблице морталитета за период у Републици Србији у 2022. години.

18. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА - АОП 0416 (Наставак)

(а) Накнаде и друге бенефиције запослених (Наставак)

На дан 31.12.2024. године извршена су додатна резервисања за отпремине за пензију, јубиларне награде (на основу актуарског обрачуна) и судске спорове у кумулативном износу од 252.375 хиљада динара, и виши су за 8,76 % у односу на 2023. годину. Видети напомену број 32.

Опис	2024	2023
Трошкови резервисања за отпремине	49.447	49.591
Трошкови резервисања за јубиларне награде	171.366	142.535
Трошкови резервисања за судске спорове	31.562	38.151
Укупно	252.375	230.277

(б) Судски спорови

Опис	Судски спорови
Стање на дан 01.01.2022 .	45.855
Додатна резервисања	40.151
Ефекат дисконтовања	
Искоришћено у току године	27.206
Укудање неискоришћених износа	
Стање на дан 31.12.2022.	58.800
Додатна резервисања	-
Ефекат дисконтовања	
Искоришћено у току године	
Укудање неискоришћених износа	
Стање на дан 31.12.2023.	91.729
Додатна резервисања	31.562
Ефекат дисконтовања	
Искоришћено у току године	10.292
Укудање неискоришћених износа	
Стање на дан 31.12.2024.	112.999

Приказани износи обухватају резервисања за одређене судске спорове које су против Друштва покренули повериоци/купци/запослени. Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Друштва у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире. По мишљењу руководства, након одговарајућих правних консултација, исход тих судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2024. године.

19. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ - АОП 0420

Опис	2024.	2023.
Дугорочни кредити и зајмови у земљи - доспеће између 1 и 5 година	387.058	193.536
Обавезе по основу оперативниг лизинга / обрачун по МСФИ 16/	32.059	7.476
Свега дугорочне обавезе	419.117	201.012

19. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ - АОП 0420 (Наставак)

Дугорочни кредити и зајмови

Доспеће дугорочних кредита и зајмова

Опис	2024.	2023.
Између 1 и 2 године	129.746	92.897
Између 2 и 5 година	118.656	100.639
Преко 5 година	138.656	-
Стање на дан 31. децембра	387.058	193.536

Књиговодствена вредности обавеза по основу дугорочних кредита Друштва изражена је у следећим валутама:

Опис	2024.	2023.
РСД	387.058	193.536
ЕУР	3.307	1.652
Стање на дан 31. децембра	387.058	193.536

Предузеће је 8.4.2019. године са НЛБ Комерцијалном банком АД Београд закључило Уговор о инвестиционом кредиту, кредитна партија бр 00-410-0207762.9, на износ од 560.000.000 динара, у противвредности ЕУР по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај (4.756.895 ЕУР), за набавку комуналних возила - аутосмеђара. Кредит се користи сукцесивно а најкасније до 12 месеци од датума закључења Уговора. Кредит је одобрен са роком враћања од 84 месеца од датума пуштања прве транше кредита у течај, укључујући грејс период од 12 месеци. Камата на кредит се обрачунава по каматној стопи која се утврђује као збир вредности тромесечног ЕУРИБОР-а и марже од 1,70% годишње. Усклађивање ЕУРИБОР-а врши се на датум пуштања кредита у коришћење у складу са одредбама Уговора. Средства обезбеђења су 10 бланко сопствених меница и залога над возилима која су предмет финансирања из кредита. Уговор о залози, број 5758 од 1.4.2020. године, закључен је на максимални износ обезбеђењеног потраживања од 5.100.000,00 ЕУР. Прва рата главнице кредита уплаћена је 4.2.2021. године. Кредит код банке доспева до 3.1.2027. године. Просечна каматна стопа се кретала у распону од 1,13% до 5,65% годишње.

Предузеће је 24.4.2024. године са НЛБ Комерцијалном банком АД Београд закључило Уговор за финансирање набавке возила за прикупљање комуналног отпада у износу од 900 милиона динара. Кредит се повлачи сукцесивно у складу са валутом плаћања по фактурама за испоручена возила. Рок враћања кредита је 108 месеци од датума пуштања прве транше кредита у течај, укључујући и грејс период. Грејс период за главницу траје 12 месеци од датума пуштања прве транше. Камата се плаћа у периоду почека (грејс периоду) на повучена средства. Средства обезбеђења су 5 бланко сопствених меница и залога над возилима која су предмет финансирања из кредита. До 31.12.2024. године, закључена су два Уговора о залози, а након повлачења прве две транше кредита (у укупном износу од 257.890.000 динара), и то: Уговор о залози покрених ствари - 5 возила за прикупљање комуналног отпада, заведен код Залогодавца под бројем 17454, дана 7.11.2024. године и Уговор о залози покрених ствари - 3 возила за прикупљање комуналног отпада, заведен код Залогодавца под бројем 20690, дана 24.12.2024. године. Повлачење кредита је отпочело 18.9.2024. године. Отплата главнице отпочеће 20.10.2025. године. Кредит код банке доспева до 18.9.2033. године. Просечна каматна стопа се кретала у распону од 4,66% до 5,29% годишње.

Опис	2024.	2023.
Део дугорочних обавеза по основу кредита које доспевају до једне године	102.015	92.897
Део дугорочних обавеза по основу лизинга које доспевају до једне године	6.858	6.220
Стање на дан 31. децембра	108.873	99.117

Кредити у земљи се односе на обавезе по основу дугорочних кредита, а чије обавезе доспевају до годину дана, одобрених од стране НЛБ Комерцијалне банке АД Београд у укупном износу од РСД 102.015 хиљада .

Кредит код НЛБ Комерцијалне банке АД Београд, кредитна партија 00-410-0207762.9 је обезбеђен је са 10 бланко меница Друштва и залогe над предметом финансирања из кредита (возила). Кредит од банке доспева до 03.01.2027. године и уз просечну каматну стопу која се креће у распону од 1,13% до 5,65% годишње.

Кредит код НЛБ Комерцијалне банке АД Београд, кредитна партија 00-411-0801199.6 је обезбеђен са 5 бланко меница Друштва и залогом над предметом финансирања из кредита (комунална возила). Кредит од банке је одобрен на 108 месеци укључујући и грејс период од 12 месеци.Кредит доспева 18.09.2033.године.Након истека грејс периода камате ће се обрачунавати као збир тромесечног Еурибора и марже од 1,80 % годишње.

Књиговодствена вредности краткорочних финансијских обавеза Друштва изражена је у следећим валутама:

Опис	2024.	2023.
РСД	108.873	99.117
ЕУР		
Стање на дан 31. децембра	108.873	99.117

21. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ И ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА - АОП 0441, АОП 0443, АОП 0445, АОП 0446 И АОП 0448

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Примљени аванси, депозити и кауције - АОП 0441	11.087	6.782
Добављачи у земљи - АОП 0445	590.645	739.293
Добављачи у иностранству АОП 0446	2	
Добављачи - матична и зависна правна лица - АОП 0443	-	-
Остале обавезе из пословања АОП 0448	-	-
Укупно	601.734	248.946

Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања која се креће до 45 дана.

Руководство Друштва сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава њихову фер вредност на дан биланса стања.

22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ - АОП 0449

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	398.638	342.436
Обавезе за зараде и накнаде зарада, бруто	1.075	933
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		1.259
Обавезе за учешће у добитку	1.061.082	1.061.082
Обавезе према запосленима	1.084	1.051
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора	100	100
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	11.658	12.441
Обавезе за краткорочна резервисања	-	-
Остале обавезе	85.543	76.138
Обавезе за ПДВ и остале порезе	26	
Обавезе за остале порезе и доприносе	27.787	8.992
Стање на дан 31. децембра	1.586.993	1.504.432

23. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ, ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА - АОП 0449, АОП 0452, АОП 0430 И АОП 0454

Опис	31.12.2024	31.12.2023.
Обавезе за порез на додату вредност и остале порезе АОП 0451	8.111	-
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке	-	-
Обавезе за порез из резултата АОП 0452	19.702	-
Дугорочни одложени приходи и примљене донације АОП 0430	518.238	610.431
Краткорочна пасивна временска разграничења - АОП 0454 део	727.821	680.024

Стање конта дугорочних одложени прихода и примљених донације на дан 31.12.2024.године износи 518.238 хиљаду динара и састоји се из:

- Примљених донација за навку возила у износу 380.048 хиљада динара,
- Примљене донације за набавку контејнера и канти у износу од 86.154 хиљаде динара,
- Примљене донације за набавку подземних контејнера у износу од 45.620 хиљада динара,
- Примљене донације за набавку мултифункционална машина у износу од 6.416 хиљаду динара,

Стање на контима краткорочних ПВР износи износи 727.821 хиљаде динара на дан 31.12.2024. године и односи се на унапред укалулисани приход од трошкова извршења за утужења путем ЈКП „Инфостан“ Технологије Београд за утужена физичка лица у износу од 586.707 хиљада динара, на унапред обрачуна приход по основу судских такси из ранијег периода у износу од 133.261 хиљада динара.

24. ПОРЕЗ НА ДОБИТ - АОП 0452 (део)

(а) Компоненте пореза на добит

Главне компоненте пореза на добит су следеће:

Опис	2024.	2023.
Порески расход периода	182.410	177.673
Порески расход обрачунат на добит текуће године		
Корекције из ранијих година		
Свега	182.410	177.673
Одложени порески приход	103.265	49.477
Одложени порески расход		
Настанак и укидање привремених разлика		
Претходно непризната одложена пореска средства		
Свега	103.265	49.477
Укупно	285.675	227.150

(б) Усаглашавање пореског расхода и рачуноводствене добити пре опорезивања

Опис	2024.	2023.
Порез на добит из редовног пословања	182.410	177.673
Порез на добит из пословања који се обуставља		
Укупно	182.410	177.673

Обрачунати порески расход (приход) се разликује од теоријског износа који би се добило применом важеће пореске стопе од 15% на рачуноводствену добит пре опорезивања, као што следи:

Опис	2024.	2023.
Добит пре опорезивања	347.542	782.435
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи-15%	52.131	117.365
Усклађивање прихода и расхода у пореске сврхе	130.279	60.308
Коришћење претходно непризнатих пореских губитака	-	-
Укупно	182.410	177.673
Ефективна пореска стопа	52,48%	22,71%

Обавеза за порез на добит за 2024. годину, је највећим делом покривена из уплаћених аконтација.

24. ПОРЕЗ НА ДОБИТ - АОП 0452 (део) (Наставак)

Обрачун одложених пореских обавеза/средстава на дан 31.12.2024			
ЈКП "Градска чистоћа" Београд			
Рачуноводствена основица:	Кonto/група	Неотписана вредности	000 дин
Нематеријална улагања	01, осим 016	187.112.518	187.112
Грађевински објекти	022	1.055.601.763	1.055.602
Опрема	023	7.096.796.976	7.096.797
Лизинг	025	38.329.122	38.329
		8.377.840.380	8.377.840
Пореска основица:			
	ОА-1 некретнине	278.671.563	278.671
	ОА II и III група	917.757.649	917.758
	НУ 2018	1.652.000	1.652
	ПОА образац	7.104.561.756	7.104.562
	ИФРС 16	-	
		8.302.642.968	8.302.643
Разлика:		75.197.412	75.197
Одложене пореске обавезе:		11.279.612	11.280
Одложене пореске обавезе по процени имовине.		22.713.118	22.713
Укупно одложене пореске обавезе:		33.992.730	33.993
Одложена пореска средства:			
Обавеза за јубиларне награде:		688.490.947	688.491
Пореско средство:		103.273.642	103.273
Обавезе за отпремнине:		412.918.246	412.918
Пореско средство:		61.937.737	61.938
Обавезе по основу судских спорова:		112.998.704	112.999
Пореско средство:		16.949.806	16.950
Укупно пореска средства:		182.161.185	182.161
Пореско средство 31.12.2024.		148.168.455	148.168

25. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је у складу са одредбама Закона о рачуноводству извршило усаглашавање потраживања и обавеза.

Друштво је током 2024. године укупно послало 21.977 извода отворених ставки. Од тог броја 12.384 извода отворених ставки је послато на портал е-фактура уз редован месечни рачун за октобар 2024. године а остатак је послат путем поште.

Од послатих ИОС-а купцима враћено је 2.912 у којима је потврђено стање, док је у 271 враћених ИОС-а делимично оспорено потраживање услед књижења фактуре у другом периоду.

Заједно са ИОС-има добијених од купаца, и узимајући у обзир утужене купце и купце који су у међувремену склопили уговоре са ЈКП „Градска чистоћа“ о отплати дуга на рате, износ усаглашења је 60% укупних потраживања по основу продаје.

Усаглашавање обавеза:

Укупан број ИОС-а послатих добављачима је 871, од тога:

Укупан број усаглашених ИОС-а је 269 што је 33,25% од укупног износа обавеза према добављачима.

Укупан број неусаглашених ИОС-а је 61 што је 12,45% од укупног износа обавеза према добављачима.

Друштво је вршило усаглашавање обавеза и потраживања са стањем на дан 31.10. и 31.12.2024. године.

26. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ - АОП 1001

Опис	2024	2023
Приходи од продаје робе	27.241	23.485
Приходи од продаје производа и услуга	11.582.776	10.135.601
Остали пословни приходи	144.344	136.202
Приходи од усклађивања вредности имовине	23.904	
Укупно:	11.778.265	10.295.288

Укупни пословни приходи у 2024. години, износе 11.778.265 хиљада динара и за 14,40 % су већи од истих у 2023. години.

Приходи од продаје робе износе 27.241 хиљаде динара а највећим делом се односе на приходе од продаје робе у транзиту који су у 2024. години износили 21.191 хиљаде динара, и у односу на 2023. годину су већи за 18,04%.

Остварени приходи од продаје производа и услуга износе 11.582.776 хиљаду динара и у односу на претходну годину су већи за 14,28%.

Приходи од усклађивања вредности имовине износе 23.904 хиљаде динара.

27. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ - АОП 1014

Опис	2024	2023
Продата роба на мало	6.120	5.190
Продата роба - Отпад	18.645	18.568
Продата роба - Транзит	19.720	15.998
Укупно	44.486	39.756

Набавна вредност продате робе остварена је у износу од 44.486 хиљада динара, и за 11,89% је већа у односу на 2023. годину. Повећање трошкова по основу набавне вредности продате робе, гледано структуру истих, се највећим делом односи на промет робе у транзиту, као и повећање трошкова продате робе у друштвеном стандарду предузећа.

28. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ - АОП 1015

Опис	2024	2023
Трошкови материјала за израду	409.227	284.529
Трошкови осталог материјала - режијског	73.208	87.670
Трошкови горива и енергије	872.981	789.569
Трошкови резервних делова	237.332	212.677
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	179.055	245.698
Укупно	1.771.804	1.620.143

Трошкови материјала су остварени у износу од 1.771.804 хиљаде динара у 2024. години, и виши су у просеку за 9,36 % у односу на 2023. годину.

У структури ових трошкова значајна повећања су остварена код трошкова материјала за израду, трошкови горива и енергија као и трошкова резервних делова.

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ - АОП 1016

Опис	2023	2022
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	4.713.191	4.007.146
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	725.878	619.701
Трошкови накнада по уговору о делу	2.052	1.852
Трошкови накнада по ауторским уговорима		
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	259.459	256.147
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	71	
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	1.204	1.204
Остали лични расходи и накнаде	469.703	451.068
Укупно	6.171.558	5.337.118
Број запослених на крају године	3.051	3.062

Трошкови зарада накнада зарада и осталих личних расхода у 2024. години су остварени у износу од 6.171.558 хиљада динара и за 15,63% су већи у односу на остварене трошкове у 2023. години. Број запослених на крају 2024. године је био за 12 запослених мањи у односу на 2023.годину. Просечна зарада по запосленом у 2024. години је за 8,57% већа у односу на исту у 2023.години.

У току 2024. године радни однос је засновао 166 радника, док је по свим основама 167 радника раскинуло радни однос.

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ - АОП 1016 (Наставак)

На дан 31.12.2024.године укупан број стално запослених је био 3.051 запослени док је предузеће путем уговора о привремено повременим пословима ангажовало 205 запослених.

Предузеће обрачунава и плаћа доприносе за пензионо, здравствено и осигурање од незапослености по стопама и методологији утврђеним Законом. Трошкови доприноса признају се у истом периоду као и трошкови зарада на које се односе.

Укупно исплаћен износ средстава на име зарада за 2024. годину, дефинисан је Програмом пословања Предузећа, на који је сагласност дала Скупштина града Београда, као и месечним Закључцима Градоначелника града Београда о максимално дозвољеним износима за исплату бруто зарада у јавним комуналним предузећима.

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА - АОП 1022

Опис	2024	2023
Трошкови транспортних услуга	29.836	29.133
Трошкови услуга одржавања	324.205	121.060
Трошкови закупнина	288.317	160.442
Трошкови сајмова	324	309
Трошкови рекламе и пропаганде	56.524	12.461
Трошкови осталих услуга	438.960	398.735
Укупно	1.138.166	722.140

Трошкови производних услуга су остварени у износу од 1.138.166 хиљада динара у 2024. години, и виши су за 57,61% у односу на 2023. годину.

Трошкови транспортних услуга су оставрени на нивоу реализације ове групе трошкова из 2023.године.

Трошкови екстерних услуга у 2024. години су остварени у износу од 324.405 хиљада дианра, и на знатно већем су ниову од реализованоих у 2023. години. У ову групу трошкова спадају трошкови екстерних поправки возила и опреме од стране трећих лица, грађевинске услуге, као и на услуге екстерних поправки комуналних судова. Друштво је у току 2024. године знатна финансијска средства издвајала за текуће инвестиционо одржавање свих објеката, и делова објеката који су дотрајали.

Трошкови закупнина су већи у 2024. години за 79,70% у односу на 2023. годину и повећање се односи на закуп опреме на „CNG“ погон за обављање основне делатности предузећа у складу са стратегијом смањења загађења ваздуха у граду Београду, као и у складу са повећањем обима активности делатности изношења комуналног отпада.

Трошкови рекламе и пропаганде остварени су на знатно вишем нивоу у односу на 2023. годину, друштво је током 2024. године перманентно улагало у едукацију и информисаност грађанства о свим спроведеним активностима које је предузеће спроводило у складу са додељеним делатностима.

Трошкова осталих услуга у 2024. години су за 10,08% већи у односу на исте у односу у 2023. годину, значајан износ односи се на трошкове услуга ЈКП „Инфостан технологије“ у износу од 308.089 хиљада динара, који се односе на услугу наплате потраживања коју поменуто предузеће обавља.

31. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ - АОП 1020

Опис	2024	2023
Трошкови амортизације нематеријалних улагања (Напомена 6)	52.906	55.057
Трошкови амортизације грађевинских објеката (Напомена 7)	49.557	49.459
Трошкови амортизације постројења и опреме (Напомена 7)	992.360	880.527
Трошкови амортизације опреме из лизинга (Напомена 7)	15.316	8.193
Остали трошкови амортизације		
Укупно	1.110.139	993.237

31. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ - АОП 1020 (Наставак)

Трошкови амортизације су у 2024. години остварени у износу од **1.110.139** хиљада динара и виши су за 11,77% у односу на 2023. годину, услед набавке нове опреме. Предузеће континуирано инвестира у набавке нове опреме која се највећим делом односи на возила, комуналне судове.

32. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)- АОП 1021

Опис	2024	2023
Обезвређење опреме	560.315	
Расходи од усклађивања вредности некретина	180	
Обезвређење залиха резервних делова	29.382	56.619
Укупно:	589.877	56.619

Највећи део односи се на обезвређење по процени у 2024 години:

-опреме радно специјализованих возила што је обелодањено кроз напомену под редним бројем 7.

- залиха материјала што је обелодањено кроз напомену под редним бројем 11.

33. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА - АОП 1023

Опис	2024	2023
Трошкови резервисања за отпремнине	49.447	49.591
Трошкови резервисања за јубиларне награде	171.366	142.535
Трошкови резервисања за судске спорове	31.562	38.151
Укупно	252.375	230.277

У току 2024. године, извршена су додатна резервисања за отпремине за пензију и јубиларне награде и судске спорове у кумулативном износу од **252.375** хиљада динара, и виши су за 8,76 % у односу на 2023. годину.

34. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ - АОП 1024

Опис	2024	2023
Трошкови непроизводних услуга	104.400	108.062
Трошкови репрезентације	2.387	2.744
Трошкови премије осигурања	108.112	64.863
Трошкови платног промета	6.917	4.345
Трошкови чланарина	2.301	2.305
Трошкови пореза	8.054	27.478
Остали нематеријални трошкови	214.614	163.042
Укупно	446.785	372.839

Нематеријални трошкови остварени су у износу од 446.785 хиљада динара и за 16,55% су већи у односу на остварење поменутих трошкова у 2023. години.

На ово повећање трошкова највећи утицај су имали трошкови премије осигурања, као и трошкови за таксе по основу предујмова за судске извршитеље за утужење физичких лица које спроводи ЈКП „Инфостан технологије“ Београд и трошкови извршитеља.

35. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ - АОП 1027

Опис	2024. година	2023. година
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		183
Приходи од камата	162.283	178.457
Реализоване позитивне курсне разлике	0	
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле	475	655
Остали финансијски приходи	657	1.394
Укупно	163.415	180.689

Финансијски приходи су остварени у износу од 163.415 хиљада динара и мањи су за 10,57 % у односу на 2023. годину. Највећи део ових прихода су приходи од обрачунатих камата за неплаћење рачуне и рачуне који су плаћени са закашњењем, као и камата "а виста" на средства по текућим рачунима предузећа (уговори са банкама).

36. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ - АОП 1032

Опис	2024.	2023.
Расходи од камата	18.976	18.668
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	130	2
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле		224
Остали финансисјки расходи	41.650	455
Укупно	60.756	19.349

Финансијски расходи су у 2024. години оставрени у износу од 60.756 хиљада динара и већи су за 214,01% у односу на исте за 2023. годину.

Расходи камата највећим делом односе се на камату по основу обавезе по дугорочним кредитима од НЛБ Комерцијалне банке АД Београд у износу од 15.725 хиљада динара.

Остали финансијски расходи су у 2024. години већи у односу на 2023. годину, за 41.195 хиљада динара. На ово повећање су утицале накнаде за факторинг.

37. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА - АОП 1039

Опис	2024	2023
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	685.314	922.845
Остали приходи	384	
Укупно:	685.698	922.845

Приходи од усклађивања вредности имовине су остварени у износу од 685.698 хиљаде динара и у односу на 2023. годину, када су износили 922.845 хиљаде динара, мањи су за 237.147 хиљаде динара и односе се на наплаћена потраживања која су раније била на исправци вредности потраживања, тј. на трошковима.

38. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА - АОП 1040

Опис	2024.	2023.
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају	1.156	
Обезвређење потраживања	770.362	1.220.581
Обезвређење краткорочних финансијских пласмана	4.968	
	776.486	1.220.581

Трошкови обезвређења потраживања од купаца који касне у измиривању својих обавеза (старија потраживања од 60,90 и 365 дана) у 2024. години износе 770.362 хиљада динара.

39. ОСТАЛИ ПРИХОДИ - АОП 1041

Опис	2024	2023
Добици од продаје учешћа и хартија од вредности	168	
Добици од продаје материјала		
Вишкови	5.642	5.093
Наплаћена отписана потраживања		
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	285	117
Приходи од смањења обавеза		
Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања	5.439	6.448
Остали непоменути приходи	104.881	80.467
Приходи од усклађивања вредности нематеријалне имовине		
Приходи од усклађивања вредности залиха		
Укупно:	116.415	92.125

Структуру осталих непоменутих прихода чине:

Остали непоменути приходи	2024.
Приходи од наплаћених меница	150
Приходи по основу похађања периодичне обуке за обнову сертификата	101
Остали непоменути приходи-судске таксе	62.368
Остали непоменути приходи- добијени судски спорови	419
Приходи од наплаћених профактура извршитељи (Инфостан)	28.960
Приход од наплаћених штета	611
Остали приходи од такси Инфостана	7.164
Остали приходи - адвокати	2.642
Остали приходи	2.466
Укупно	104.881

40. ОСТАЛИ РАСХОДИ - АОП 1042

Опис	2024.	2023.
Губици од расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	13.272	83.672
Губици од продаје учешћа и хартија од вредности	251	-
Мањкови	738	184
Расходи по основу директних отписа потраживања	3.439	4.792
Остали непоменути расходи	3.236	4.154
Расход залиха материјала и робе	7.224	23.084
Обезвређење залиха	0	0
Укупно:	28.161	115.886

Остали расходи су остварени у износу од 28.161 хиљада динара у 2024. години. Губитак по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме износи 13.272 хиљаде динара (расход возила, посуда за отпад и сл.). Видети напомену број 7 (Наставак) текстуални део.

41. ОСТАЛИ РАСХОДИ - АОП 1042

Мањкови по основу пописа износе 738 хиљаде динара у 2024. години.

Расходи по основу директних отписа потраживања остварени су у износу од 3.439 хиљаде динара. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе су остварени у износу од 7.224 хиљаде динара у 2024.години и односе се на расход залиха резервних делова и материјала у магацинима предузећа.

42. ДОБИТ ПО ФИНАНСИЈСКОМ ИЗВЕШТАЈУ ЗА 2024. ГОДИНУ

Расподела нераспоређеног добитка за 2024.годину у износу од 268.396 хиљаде динара, извршиће се у складу са инструкцијама Оснивача.

43. ДОГАЂАЈИ У ТОКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ СА УТИЦАЈЕМ НА ДОГАЂАЈЕ НАКОН ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Имплементација новог пословног система

Предузеће је од 01.01.2022. године званично отпочело са применом новог пословног система „ERP” и то „MICROSOFT DINAMICS BUSSINES CENTRAL 365“. Имплементација истог је завршена 22.09.2023. године. Током 2024. године континуирано је спровеђена аутоматизација пословних процеса у пословном систему „MDBC 365“, а све у складу са фазном реализацијом уговора о имплементацији и одржавању новог пословног система. У 2025. години наставља се надоградња пословног програма .

Кроз нови пословни програм и даље се врше измене и подешавања постојећих пословних процеса у складу са потребама извештавања у предузећу као и са новим законским изменама (Е фактуре, и посебних евиденција за ПДВ на порталу СЕФ-а). Нови пословни програм се унапређује и усавршава, тј. врше измене, допуне и додатна подешавања у оквиру функционалности система (а за потребе устројавања система у складу са прописима и међународним рачуноводственим стандардима.

Непокретности у власништву Оснивача

Скупштина Оснивача је донела Закључак број 463-833/16-С дана 30. Новембра 2016. године, као и закључак број 463-554/17-С од 26. септембра 2017. године којим је наложено да се након извршене процене имовина на којој Предузеће не може успоставити право својине и непокретности на којима је Град Београд уписао право својине искњиже из пословних књига Предузећа. Током 2020. године Оснивачу - Граду Београду достављена је документација за упис права јавне својине и списак непокретности за озакоњење. До дана овог извештаја, сем захтеваног списка непокретности од стране Оснивача, Оснивач није започео поступак којим

43. ДОГАЂАЈИ У ТОКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ СА УТИЦАЈЕМ НА ДОГАЂАЈЕ НАКОН ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА-(Наставак)

би се искњижиле непокретности из пословних књига Предузећа и поменуте непокретности укњижиле у пословне евиденције Оснивача.

На ванбилансној евиденцији вредност непокретности износи 111.530 хиљада динара, и могу бити предмет искњижења.

44. УТИЦАЈ ГЛОБАЛНЕ МАКРОЕКОНОМСКЕ НЕСТАБИЛНОСТИ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Почетком марта 2022. године дошло је до повећане нестабилности на светским финансијским и робним тржиштима услед ескалације конфликта у Украјини, који и даље траје и који је праћен увођењем санкција одређеним руским компанијама и појединцима. Поред тога, у октобру 2023. године, почео је сукоб на Блиском истоку између Израела и Палестине.

Ови догађаји довели су до вишеструких проблема који утичу на стабилност глобалне економије, растуће стопе инфлације, енергетску нестабилност и несигурност у глобалном банкарском сектору, који могу имати значајне финансијске ефекте на многе ентитете. То укључује ентитете који послују у погођеним подручјима и секторима, као и индиректне интересне стране (нпр. добављачи и купци, инвеститори и зајмодавци).

По основу наведених конфликта, као и других који су избили у 2023. и 2024. години, није било значајних негативних ефеката на пословање Друштва у 2024. и 2023. години, нити руководство очекује значајан утицај у наредном периоду. Али са друге стране, услед наставка сукоба и даље макроекономске нестабилности, може се очекивати додатан негативан утицај на глобалну економију, посебно на цене енергената, промене девизних курсева, каматне стопе, берзанске активности, поремећаје ланца снабдевања и појачане инфлаторне притиске који могу индиректно утицати на Друштво.

Руководство Друштва пажљиво прати и процењује потенцијални утицај глобалне макроекономске нестабилности на економске прилике у земљи и тржиштима где Друштво послује и предузима све неопходне мере како би се обезбедила стабилност пословања Друштва, међутим, будуће ефекте није могуће предвидети са разумном сигурношћу.

45. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Скупштина града Београда, на седници одржаној 25. децембра 2024. године, донела је Одлуку о повећању основног капитала Јавног комуналног предузећа „Градска чистоћа“ Београд, број: 352-703/24-С а на основу Одлуке Надзорног одбора ЈКП „Градска чистоћа“ Београд, број 17780/5 од 25.11.2024.године којом се врши конверзија прекњижавањем дугованог износа на име неуплаћене нето добити предузећа у буџет града Београда, у износу од 961.082.436,06 динара са конта 462 - „Обавезе према оснивачу“ на групу конта 303 - „Државни капитал“, чиме се повећава основни капитал предузећа. На наведену Одлуку Скупштина града Београда дала је сагласност.

Одлука о повећању основног капитала Јавног комуналног предузећа „Градска чистоћа“ Београд, је регистрована у складу са Законом о регистрацији, дана 18.02.2025.године под бројем БД 11118/2025. Повећан је износ уплаћеног и уписаног основног капитала за износ од 961.082.435,06 динара.

У тренутку израде Коригованог редовног финансијског извештаја, израда Извештај број 2 који се односи на Процену вредности имовине (НПОНИЗ) ЈКП „Градска чистоћа“ Београд са стањем на дан 01.01.2025. години, од стране Проценитеља је била у току. Након доставе истог биће предмет разматрања Радног тима за пружање неопходне помоћи при процени имовине предузећа.

46. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне Банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција на дан 31. децембра 2024. и 2023. године у функционалну валуту (РСД), за поједине стране валуте су:

у РСД

Опис	2024.	2023.
EUR	117,0149	117,1737
USD	112,4386	105,8671
CHF	125,5237	125,5343
GBP	141,1178	135,0550

У Београду, јун 2025. године

в.д. директора

Марко Попадић, маст. политик.